

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an . . . . . 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.
Adresa telegrafică: »Foaia Poporului«, Sibiu.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-ora
12 bani, a treia-ora 10 bani.

O nouă lovitură.

Guvernul din Budapesta pregătește o nouă lovitură îndreptată mai ales contra noastră a Românilor. În dorința lui ne-bună de-a ne șterge ca popor de pe fața pământului patriei noastre, a încercat și până acuma destule. A căutat să pună fel și fel de piedeci dezvoltării noastre culturale. A împănă ținuturi locuite de noi cu școale, în cari folosindu-se în învățământ numai o limbă străină, copiii noștri iasă cât se poate de slab pregătiți pentru lupta vieții, pentru că în loc să folosească timpul școlii pentru câștigarea de cunoștințe folositoare pentru viață, și-l perd cu învățarea unei limbi străine, care chiar dacă n'ar uita-o, nu le e de nici un folos. O parte mare din școlile noastre le-a închis, iar cele pe cari ni le mai susținem cu multe și grele jertfe încă caută să ni le strice prin aceea, că ni-au răpit din ele jumătate din numărul orelor tot pentru un lucru cu totul nefolositor.

Societățile noastre de cultură nu numai că nu sunt sprijinite din partea statului, cum s'ar cuveni după milioanele, pe cari le dăm ca dări, și după zecii de mii de soldați, cari au să-și verse sângele pentru patrie, dar sunt chiar oprite în lucrarea lor, iar altele nouă sau nu ne lasă de loc să înființăm, sau ne pun atâtea pedeci, încât ne aduc la desperare.

Organele guvernului, cele dela comitate, cu uneltele sălbătăciei lor, jandarmii, își bat joc de simțimentele noastre religioase și naționale în chipul cel mai barbar. Cinstea de om ori chiar viața Românilor a ajuns să fie desconsiderate, după cum dovedesc omorurile săvârșite de jandarmi și schingiuirile săvârșite de ei contra bărbaților și femeilor noastre.

Suntem oprți pe toate cărările dela exercitarea drepturilor noastre cetățenești. În comune cearcă să ne impună primari urgisiți de popor, iar dacă acesta biziindu-se în dreptatea lui nu-i primește, este împușcat. La comitat Românii sunt deosemena oprți prin tot felul de mijloace de a-și alege pe oamenii lor de încredere în congregațiune. Alegerile pentru dietă sunt un adevărat potop de fărădelegi și crime, așa că au scandalizat chiar și pe străini, cari nu găsesc cuvinte destule de energie să le înfierze.

Cu toate acestea, stejarul român n'a putut fi doborât. El stă încă sus, cu rădăcini puternice în pământul românesc. Toate încercările, toate fărădelegile săvârșite asupra noastră s'au frânt ca furtuna, căci rădăcina neamului era adânc înfiptă în pământ.

Acest pământ vor să ni-l răpească acum prin legile de colonizări și prin în-

ființarea unei bănci cu un capital de 15 milioane, din cari 8 milioane le dă statul, adică și noi, pentru a cumpără pământ și a înființa printre noi colonii de Maghiari. (Colonizare însemnează aducerea și așezarea de oameni străini pe o anumită moșie sau un ținut întreg. Guvernul a adus de pildă și până acum o seamă de *Ciangăi* și alți Unguri scăpătați, pe cari i-a așezat în multe locuri printre Români. Se'nțelege acești Unguri capătă dela guvern pământul în cinste sau mai pe nimic. Ținta guvernului este, ca acești flămânzi să se tustărească printre Români, prin ceea ce cărmuitorii noștri cred, că apoi cu vremea locuitorii băștinași de pe aceste ținuturi se vor maghiariza, fie de voie, fie de nevoie).

Legile de colonizări s'au început din 1873, s'au întregit și îmbunătățit în spirit șovinist antiromânesc, 1883, 1886, când s'au adus *Ciangăi* din Bucovina, iar în 1894 s'au făcut nouă înlesniri și favoruri pentru coloniștii maghiari.

Colonizările acestea n'au avut de scop să căpătuească numai pe cerșitorii de naționalitate maghiară, ci din contră, scopul lor principal a fost să ia moșiile lucrute de Români sau folosite de ei ca pășune, pentruca astfel să-i aducă la sapă de lemn și să-i silească să ia lumea în cap. Cu câtă râvnă au lucrat guvernele în direcția aceasta se vede de-acolo, că în anul 1899 erau deja 72 de colonii cu 151 mii 685 jugăre catastrale și 250 mii de coloniști. De atunci încoace guvernul a continuat politica lui de colonizări îndreptate contra Românilor și i-a și succes să aducă câteva comune românești (în Bănat) la sapă de lemn.

Guvernul de-acum nu s'a mulțumit cu roadele aduse de politica de colonizări a guvernelor trecute. Ca să iasă și mai bine la iveală firea fariseiască a acestui guvern, care s'a lăudat și se laudă, că el voește pacea între naționalități și dreptate deopotrivă pentru toți cetățenii patriei fără deosebire de limbă, pune acum la cale înființarea unei bănci mari, care să se ocupe numai de cumpărarea de moșii, cari să fie împărțite la coloniști maghiari.

Și-a zis, că organele statului, cu deosebite lucrări, nu pot să se ocupe cu destulă temeinicie de colonizările acestea. De aceea mai bine să se înființeze o societate mare, cu bani destui, cu privilegii mari și cu funcționari, cari să se ocupe numai de colonizări. Proiectul de lege e gata și s'a prezentat deja dietei. Scopul ei e, după cum arată proiectul, acordarea de împrumuturi hipotecare (cu întabulare) ieftine, cumpărarea și parcelarea de moșii și alte afaceri în legătură cu aceasta. Banca a-

ceasta ar fi bună, dacă ne-ar avea în vedere și pe noi Români. Dar presa jidano-maghiară din Budapesta jubilează mărturisind, că scopul principal, ba unic, al acestei legi e să împedecă cu totul sau în parte ca o moșie să ajungă pe mâna Românilor.

Și pentruca banca să poată lucra cât mai ușor și mai bine, în § 2 i-se dau o mulțime de privilegii, cum sunt scutirea de dări municipale, comunale și de drum, precum și de taxele pentru camerele de comerț; scutire de timbre și de competențe erariale, competențe de transcriere, când se fac parcelările și colonizările, scutirea chiar și de porto (mărci postale) la scrisorile ei.

Față de privilegiile acestea mari, față de milioanele, pe cari i-le pune statul gratuit la dispoziție, e lesne de înțeles, că banca aceasta va lucra cu mult succes, mai ales, că fiind vorba de bani de-ai statului (așadară și de-ai noștri!), vor plăti prețuri mari, preste valoarea pământului, numai ca acesta să nu încapă pe mâinile noastre.

Față de acest nou atentat îndreptat în contra noastră, noi ce să facem? Putem noi sta cu mâinile în sân, așteptându-ne moartea economică?

Am fi vrednici de aceasta moarte, dacă n'am continuă lupta și cu mai multă îndârjire ca până acum. Suntem însă săraci, când e vorba să luptăm unul singur. În *tovărășie* însă, un sat de țărani români are bogăția unui grof ori creditul unui mare proprietar. De aceea trebuie înființate prețutindeni, cât mai curând, bănci populare române, cu ajutorul cărora, garantând toți pentru unul și unul pentru toți, se pot face împrumuturi de sume mai mari, cu ajutorul cărora să punem noi mâna pe pământurile și pășunile din preajma satelor noastre.

Dela guvernul țării noastre ne putem aștepta numai la rău. Trebuie deci ca noi, prin noi înșine, să căutăm mijloacele, prin cari să ne apărăm de loviturile îndreptate contra noastră. Și mijloacele le avem: sunt *băncile populare*.

După Hunedoara, Făgărașul, S'a început și rânirea grajdului dela Făgăraș, unde o ceată de vânători după cununi patriotice își face, cu concursul Românilor slabi, de zeci de ani mendrele. Pentru cercetarea fărădelegilor de-acolo, ministrul de justiție a delegat pe dl Wittich, președintele tribunalului din Brașov. Acesta a suspendat (dat afară din post) până acum pe judecătorul Nadudvary Laszlo. Comitele suprem a fost silit să suspendeze pe arhivarul comitatului Kiss Kalman.

Mai sunt și alții!

Listele electorale din comitatul Sibului. Hotărârile comitetului electoral al comitatului nostru în cauza reclamațiilor făcute contra listelor provisorie electorale ale alegătorilor dietali pe anul 1912 sunt expuse spre vedere publică în cancelariile primăriilor din Sebeșul-săsesc, Petrifalău, Pianul-de-jos, Mercurea, Gârbova și Săliște în zilele de 7/20—17/30 Iulie anul curent.

Toți ceice sunt îndreptățiți a fi alegători să nu-și pregete a se duce la primărie și a cerceta, dacă sunt trecuți sau ba. Cine știe, ce ne aduce anul viitor! Străinii de tot felul au tot interesul, ca numărul destul de mic al alegătorilor român să fie scăzut și mai tare.

Tricolorul nostru la Aiud. Szasz, fișpanul Aiudului, râvnește la gloria de călău. Slugile lui au vestit cu toba în piața Aiudului, că nici o țarancă să nu mai vină cu crătință și pieptar la Aiud, că va fi arestată. Un pretor a condamnat pe o femeie, care avea brău național, la 20 cor. amendă și 4 zile arest într'o gaură murdară. Femeia era în stare binecuvântată, acasă avea șase copii, dintre cari unul mic. „Să vină bărbatul tău în locu-ți!“ se răsti pretorul cătră ea. — „Bărbatul meu a murit nu de mult“. „Atunci adu-ți și copilul cel mic“, isprăvi rânjind din dinți Hunul barbar.

Se apropie ciasul!

Un păcat. „Românul“ din Arad ne dă o știre foarte tristă despre felul, cum își îndeplinesc o samă din învățătorii noștri datoria de-a îndemna pe oamenii noștri să-și dea copiii la meserii. Intr'o broșură publicată de un funcționar ungur dela poliția din Budapesta se spun, între altele, următoarele:

„La poliție au fost aduși mai cu seamă în anul din urmă un număr mare de băieți români din Ardeal, toți în etate de 12—15 ani. Știricind, cum au ajuns în Budapesta, cine i-a trimis și cu ce scop au venit băieții, răspundeau, că învățătorii lor i-au trimis cu știrea și învoirea părinților, pentruca să între la maiestru să învețe vre-o meserie. Toți băieții aveau în mână câte o scrisoare de recomandare în limba maghiară, prin care învățătorul ruga pe cetitor să îndrume pe băiat la maistrul notat în dosul scrisorii. Mai cu seamă din Răhău (comitatul Sibului) au venit mulți băieți cu astfel de scrisori. Pe acești băieți îi dăm la asilele maghiare de copii, dacă sunt sub 15 ani, iar pe cei trecuți de 15 ani îi dăm pe mâna societăților de patronagiu.“

Noi totdeauna am făcut și facem propagandă printre Românii noștri, ca să-și dea copiii și la meserii. Nici când nu ne-am fi gândit însă, că se vor găsi învățători și părinți așa de orbiți, încât să-și încredințeze copiii lor pe mâinile dușmanilor noștri, ca să le otrăvească sufletele. Căci otravă, nu învățătura îi așteaptă în asilele din Budapesta, unde vor să fabrice din ei Maghiari. Avem reuniunile noastre de meseriași în Sibiu, Brașov, Blaj, Cluj ș. a., cari plasează băieții la măiestri cunoscuți, trăind printre Români. Și totuși se găsesc cărări fără suflet și părinți orbiți în judecata lor, cari își aruncă copiii în brațele jidovismului și maghiarismului! Asta e rușine și păcat!

Goana contra tricolorului. Toată lumea știe, că în România orice neam străin, așadară și Ungurii, își pot folosi în dragă voie tricolorul său național. Societățile lor iasă la excursiuni cu steagul unguresc, bărbații și femeile au pantlici în tricolor unguresc, fără ca să-i supere cineva. Nu tot așa fac funcționarii maghiari cu Românii, cari vin din România la noi. Nu de mult au venit membri unei societăți din România la Sibiu. (Vezi articolul: „Giurgiuenii la Sibiu“.) Cinstita poliție ungurească i-a oprit, când au călcat pe pământul Ardealului, să treacă înainte de-a lua pantlicile tricolore române dela piept! Bravo, gobi!

Protopop românesc? În Vașcău (Bihor), într'un ținut curat românesc, a apărut o fițică jidano-maghiară „Delbihar“. Intre colaboratorii de frunte ai acestei cârpe, dupăcum spune „Tribuna“ e și protopopul Vașcăului Adrian Desseanu, membru în direcțiunea băncii românești „Șoimul“. În numărul prim „Delbihar“ se și năpustește asupra Românilor și, ca să arete luminat, ce preț pune pe slugi de-ale lui Mangra, și asupra băncii noastre de-acolo.

Administrația aziatică. Dl Bănușiu, care dă reprezentațiunii teatrale prin ținuturile locuite de Români, a dat și la Oradea-mare o astfel de reprezentație. Căpitanul poliției din Oradea, un om, care într'un stat european n'ar putea fi, dupăcum a dovedit purtarea lui, nici polițaiu de stradă, a încercat să oprească petrecerea românească. Numai după îndelungate explicații și amenințări a permis reprezentarea piesei teatrale, dupăce se terminase concertul dat de dl Crișan și d-șoara Voileanu.

De barbariile acestea nu ne mirăm într'un oraș, unde un vicar episcopesc s'a înjosit până a se face slugă lingușitoare la un străin și dușman al neamului.

Apponyi lovit preste labe. La facultatea de drept a universității din Budapesta era vacant un post de profesor. O parte din profesori a cerut dela ministru să numească pe Apponyi în postul acesta, fără concurs (un fel de examen). Ministrul a respins cererea lui, și asta la dorința Curtii împărătești, care nu vrea să-l vadă pe Apponyi profesor, răspândind minciunile lui și de pe catedră.

Obstrucția în dietă. Partidul lui Justh precum și al lui Kossuth au hotărât să facă obstrucție în dietă, adică fiecare justhist sau kossuthist să vorbească așa de mult, încât guvernul să nu-și poată trece proiectele de lege pentru reforma militară. Ei adică nu sunt mulțumiți cu aceste proiecte, căci nu se maghiarizează destul armata împărătească.

Din Bihorul întunecat. Din nenorocire, o parte din preoții din Bihor — pildă și Desseanu — fugiseră încă înaintea lui Mangra de lupta pentru câștigarea drepturilor naționale ale poporului lor. Veseli, că numărul vânzătorilor s'a înmulțit, patru preoți, dar nu părinți, anume Vere, Cosma, Cherecheș și Popa publică în „Nagyvaradi Naplo“ o adresă de aderență pentru Mangra. Ce prostie! Par'că constatarea, și încă în foaie ungurească, că un fost Român s'a mișelit, e o laudă.

Un lucru vrednic de urmat. Studenții în teologie dela Blaj, în număr de 80, s'au legat în scris, a da la toate prilejurile pildă de înfrânare sau chiar de lăpădare cu totul de beuturile spirtoase. Rachiul să nu-l pună nici când pe limbă. Legământul acesta îl face fiecare pe un timp anumit, având a înștiința, cu 2 luni înainte de împlinirea timpului, comitetul clericilor, dacă vrea să se țină mai departe de cele făgăduite.

Răsplata renegatului. În anul 1848 Săcuii siliau pe Români, cari locuiau cu ei împreună, să se facă calvini. Un Român bogat din comuna N. și-a și lăpădat legea și cu asta neamul. El a ajuns curator, primar ș. a. După 45 de ani s'a dus la sinodul calvin, unde avea să se hotărăască ceva cu privire la porția preotească. Când să-și dea și el părerea, se scoală un Săcuiu prăpădit și strigă: Taci, că n'ai să vorbești în adunarea noastră! — Pentruce? întrebă moșul. — Pentrucă ești Valah și n'ai drept la noi!

Bătrânul se sculă atunci și zise: Ai dreptate. Tu mi-ai spus astăzi adevărul. Acum sănătate bună. Mă întorc, unde am fost, și am să mor ca Român.

Așa a și făcut. S'a întors iară la legea lui românească și în luna trecută murind a fost înmormântat ca un creștin adevărat de preotul nostru.

De altminteri toți renegații o pătesc ca moșneagul acesta, Ungurii cei adevărați își bat joc de ei, pentrucă într'adevăr celce se reneagă o face aceasta sau de frică sau ca să câștige avere.

Date din statistica *) învățământului pe 1909.

Gimnaziile și școlile reale au fost 174 întregi și 42 cu mai puțin de 8 clase. *Românești* sunt 4 gimnaziile întregi: Blaj, Brașov, Beiuș (acesta din urmă jumătate maghiarizat) și Năsăud, un gimnaziu de 4 clase la Brad și o școală reală de 4 clase la Brașov.

Numărul elevilor dela gimnaziile și școlile reale era de 67,690, dintre cari 54,108 (79 procente) Maghiari, 5970 (8,8 perc.) Germani, 4224 (6,8 perc.) Români, 1731 (2,8 perc.) Slovaci. La Maghiari sunt socotiți și Jidanii, cari singuri fac 22,2 perc., adică aproape a patra parte din numărul întreg al elevilor, apoi mulți Germani și mai toți Rutenii. Cu toate acestea noi nici acum nu avem un număr destul de mare de băieți la gimnaziile, căci suntem întrecuți de Germani, cari sunt mai puțini decât noi în Ungaria.

La școlile pentru învățarea de meserii au fost înscriși 79,878 de învățatei. După limba maternă sunt 54,023 Maghiari, 11,297 Germani, 6006 Slovaci, 4199 Români, 803 Sârbi ș. a. În privința meseriilor stăm încă tot rău. Maghiari sunt în țară înc'odată așa de mulți ca noi. La meserii au însă de 13 ori mai mulți învățatei decât noi. Germani sunt cu un milion mai puțin decât noi, la meserii au

*) Statistica e arătarea cu numărul. În statistica învățământului se arată numărul școlilor, al învățătorilor, al elevilor, în statistica agriculturii se arată numărul jugărelor sâmnate cu grâu, cucuruz, etc., câți hectolitri s'a cules ș. a; numărul vitelor ș. a.

aproape de trei ori atâția ucenici ca noi. Slovacia încă sunt un popor mai mic ca noi, dar știu prețul meseriile mai bine.

Și mai întristător ne prezentăm în **comerțiu**. Din 6098 de învățăcei în școlile comerciale au fost 4542 Maghiari, 776 Germani, 101 Slovaci, 407 Sârbi și numai 135 Români.

Cifrele vorbesc cu glas aspru. Să învățăm din ele!

Lupta pentru pământ.

Gazetele noastre zilnice au publicat nu de mult o întâmplare, care aruncă o lumină viie asupra felului, cum știu Sașii să se poarte, când e vorba de-a împedeca trecerea de moșie săsească în proprietate românească. Un Român din Șeica-mare s'a dat în târg cu un Sas, ca să cumpere dela el un petec de vie. Sasul i-a cerut la început 50 coroane, a urcat apoi prețul până la 80 cor. Românul a primit, dar când eră să se încheie târgul, Sasul i-a spus, că nu-l lasă preotul lor să vândă Românilor. Având lipsă de bani, a vândut locșorul, cu un preț cu mult mai mic, unui conațional sas.

În felul acesta lucrează Sașii pretutindeni. Mare lucru trebuie să fie, ca un Sas să-și mai vândă acum pământul unui Român. Ei sunt în privința aceasta așa de bine disciplinați, iar băncile lor sunt așa de mult interesate pentru păstrarea pământului săsesc, încât mărirea pământului românesc printre Sași e foarte anevoioasă. Fruntașii Sașilor fac în fiecare an o statistică (numerotare) a tuturor schimbărilor de proprietate la Sași, ca să vadă, dacă proprietatea lor s'a înmulțit s'au a scăzut.

Precum am învățat și altele dela ei, n'avem decât să-i urmăm cu aceeași stărnire și în privința aceasta.

Armata română.

Cea dintâiu armată din țările așezate în partea de răsărit-meazăzi a Europei e cea română. Soldații din România, ca și ai noștri din Ardeal și Ungaria, au dat pururea dovezi de vitejie și de disciplină (supunere). Înmulțindu-se mereu populațiunea României, cei din fruntea statului au avut de grije să înmulțească și armata. În anul acesta s'au îmbunătățit mult hrana, armele și îmbrăcămintea (s'au început și cu introducerea uniformei celei nouă). Pe lângă acestea s'au înmulțit și numărul regimentelor, așa că România are acum 40 regimente de infanterie, fiecare regiment cu câte-o secțiune de 3 mitraileze (un fel de tunuri, din cari împoacă cu gloanțe de pușcă). Pe lângă acestea s'au înmulțit și regimentele de artilerie (de tunari), fiind acum 20 cu totul.

O școală foarte bună fac și ofițerii. După ce au terminat (isprăvit) școala primară, intră în liceul militar (gimnaziu mare) de 8 clase. Apoi fiecare intră în școlile speciale militare: de infanterie, cavalerie, artilerie și geniu, unde mai fac încă doi ani, deci cu totul 10, așadară mai mult ca ai noștri din Austro-Ungaria. Ofițerii sunt foarte naționaliști și, pe lângă cărțile lor militare, cetesc gazete și cărți naționale, urmărind astfel soarta neamului nostru de pretutindeni.

Să trăiască mândra armată română!

Liga Culturală și noua fărâdelege a lui Zichy.

Am dat știrea despre noul ordin nelegal și necultural al ministrului Zichy, care vrea, ca deaci înainte nu numai numele noastre de botez, dar chiar și *cele de familie* să fie trecute în matricolele școlare după ortografia maghiară, adică schimonosite dupăcum le prinde urechea de ne european a condasului sau cicoșului de pe pusta Ungariei. Ordinul acesta e o nouă palmă dată civilizațiunii europene, căci nu există popor cult (cuminte) pe pământ, care să îndrăznească să schimbe felul de-a scrie al numelor proprii. Francezul de pildă scrie numele germane așa cum le scriu Germanii, iar Germanii pe cele franceze, cum le scriu Francezii. Chiar și numele maghiare, oricât de străine ar suna la urechea Europeanului, se scriu după ortografia maghiară. Așa de mult se respectază în Europa și în țările civilizate din celelalte continente dreptul de proprietate la numele propriu. De altminteri cel dintâiu, care calcă ordinul acesta e însuși ministrul Zichy (cetește Zici), care ar trebui să și-l scrie după ortografia neamului său *Zicsi*.

Se'nțelege, că aceasta nouă bazibozucie a lui Zichy a indignat în rândul întâiu și pe frații noștri din România. Intreaga presă de-acolo, începând cu gazetele guvernului, înfierează cu indignare măsura lui Zichy. Pentru toamnă se vor organiza, din partea cetățenilor, întruniri de protestare în toată țara. Lucrul îl va porni Liga culturală.

Comitetul Secției (despărțământului) București a Ligei a fost convocat înainte de vacanță și a votat următoarele propuneri ale dlui *St. Lambru*, președintele secției și membru în comitetul central:

1. Să fie rugat comitetul central al Ligei a organiza în Capitală, în Septembrie, o mare întrunire de protestare, cu delegații tuturor secțiilor din țară. În acest scop comitetul secției București va da concursul său cel mai mare.

2. Comitetul central să fie rugat a lua măsuri pentru publicarea unei broșuri franceze, germane și engleze, despre neomenoasa pornire de maghiarizare a guvernului unguresc.

3. Comitetul secției București va organiza pentru toamnă o serie de conferințe, lămurind opinia publică asupra gravității celui mai nou ordin al ministrului de instrucție din Ungaria.

Din Orșova.

Sub titlul „*Pentru limbă — pentru neam*“, am publicat în numărul trecut al foii noastre un articolaș, în care scoatem la iveală întâmplarea unui preot, descrisă în „Unirea“ dela Blaj. În cele scrise se spunea, că un preot *V-u* nu voia să se folosească nici odată de altă limbă, decât cea românească, când făcea documente sau trimetea altfel de scrisori. Și asta cu tot dreptul trebuie să o facem cu toții.

Ca răsunset la cele scrise de noi, am primit dela Orșova o scrisoare mai lungă, în care ni se descrie cât de ușuratec desconsideră unii oameni limba noastră. Pentru a se vedea cum judecă un abonat simplu al nostru, lăsăm să urmeze unele părți din scrisoarea, care e scrisă parte mare în graiul bănățenesc. Iată ce ni-se spune:

Onorate Domnule Redactor,

Cetindu-se dela o vreme încoase și pre la noi pre lângă Dunăre, iubita „Foaia Poporului“, care numai adevărul ne propovăduiește și numai spre binele neamului românesc luptă cu mare dragoste, — ne vedem și noi îndemnați să dăm semne de viață și să vă mai scriem câtemite șeva ca să se ducă vescea în vileag și despre isprăvurile ce săvârșesc Domnii noștri pre la noi.

Cetind în iubita „Foaia Poporului“ Nr. 27 din Dumineca 3/16 Iulie 1911, pe pagina de frunze, articolul: „*Pentru limbă — pentru neam*“, ne vine a plânge când ne adușem aminte că și pre la noi a fost odată un apostol al românismului, care a împlinit foarte strict celece să amintește în susnumitul articol. Acel apostol a fost mult regretatul protopresbiter din Orșova *Mihail Popovicu*; acela care cu căutătura sa cea șchinteiitoare și în dușmanul cel mai crunt al nostru, sciă a fulgeră respect; care, acte sau alte scrisori față de deregătoriile țării numai în limba oficioasă a bisericii române au extradat, din care cauză a avut multe neplăceri.

Adecăteala pre la Orșova i zagonul (obiceiul) că la Botez (Bobotează), la sfințirea apei să se facă paradie mare cu cătane, la care Majorul dela Honvezi nici odată nu le-a dat Orșovenilor cătane la paradie, fiindcă dl protă a scris în limba românească, cece dl major nu vrea să cunoască, iar din asta, năcazul Orșovenilor. Românul verde *Mihail Popovicu* încă în iarna trecută a trecut în altă lume, iar Orșovenii și-au adus un alt preot.

Părintele actual niși n'a fost ocupat bine jățul său în parohie și au și încheiat precinie cu străinii și au dat dovezi de dragoste Românilor orșoveni.

La Botezul trecut pentruca majorul să-i dea cătane pentru paradie la sfințirea apei, părintele din Orșova au așternut rugămince în limba maghiară, umilindu-se, în urma căreia nu numai că i-a dat cătane, dar chiar și Domnii hei mari și tisturile au luat parte la paradie. Mulți Români din Orșova înghioldindu-se își ziseau unul altuia: „*Vezi mă Mito, dar asta-i popă!*“ Noi întărim însă, cele scrise în numitul articol în pasagiul din urmă: „*Celce face altminteri, e un vânzătoriu de neam, căci își necinstește limba*“.

Vezi așa-i pre la noi, Domnule Redactor, și dacă binevoiiți a ne permite zău noi mult V'am mai scrie de pre aci.

Cu toată onoarea
Nestor de pre Cerna.

Noi credem, că acest favor, de-a avea Românii Orșoveni miliție la sfințirea apei în ziua de Bobotează s'ar fi putut cumva ajunge — dacă preste tot s'a ținut așa de mult la el — și fără desconsiderarea limbei noastre în corespondența oficioasă, ce s'a purtat între comanda militară și căpeteniile bisericii noastre. De ce trebuie să fie unii oameni de-ai noștri așa slabi de înger și lipsiți de energia cuvenită? Un drept lăsat odată jos, e perdat pentru totdeauna. Iar pentru mici favoruri trecătoare nu trebuie să lăsăm nici odată din drepturile noastre cele mai de căpetenie, cum este *dreptul limbei*.

Asta ar trebui să și-o însemne mulți de-ai noștri.

Dela despărțămintele „Asociațiunii“.

Despărțământul Lugojului (Bănat) și-a ținut adunarea generală în frunțașă comună *Criciova*. La serviciul dumnezeesc din biserică oaspeții au avut ocazia să asculte cântecele sfintei liturghii, cântate foarte frumos de corul țăranilor de-acolo. Conducătorul corului e harnicul învățator, dl *N. Drăgălină*.

Di protopop *Dr. Gh. Popovici*, directorul despărțământului, a arătat scopul Asociațiunii. Părintele *I. Pușcan* a vorbit despre căile, cari duc la fericirea adevărată. Di *D. Rațiu* vorbește despre tovarășii și însemnătatea lor pentru înaintarea economică a poporului nostru. În cuvinte calde îndeamnă învățatorul *Vidu* pe părinți să-și crească copiii în spirit național, căci numai așa se vor putea împotrivi copleșirii prin străini. Părintele *Corneliu Biro* ține o prelegere despre „Cum să ne creștem copiii“, ca să fie sănătoși și trupește și sufletește.

Despărțământul acesta are 120 comune curat românești, cu 130 preoți, cam tot atâția învățatori, aproape 40 de avocați și medici, și totuși are numai 50 de membri ordinari și 28 ajutători. Asociațiunea are despărțăminte cu mai puține și mai sărace comune, dar acestea își țin de datoria a da cât mai mulți membri. Și la frații bănățeni se vor schimba lucrurile, numai frunțașii să dovedească interes!

Ce scriu alte gazete?

„Românul“ (Arad). „Nu are păreche în istoria lumii civilizate această volnicie, această fără de lege, acesta atentat îngrozitor și ne mai pomenit în potruiva naționalității noastre, în contra ființei noastre etnice. Ne iau averile în dări și în pedepse, ne silesc să ne prostim copiii cu învățarea unei limbi străine, ne trimit pe cap deregători străini cari ne urăsc ca pe cei mai mari dușmani ai lor, ne judecă într'o limbă, pe care nu o înțelegem, au batjocorit numele satelor noastre și ne silesc, ca în loc de *Buteni* să zicem *Korosbokény*, ne răpesc dreptul limbei noastre în armată, silesc pruncii de școală să rostească și Tatăl-nostru ungurește, pentru tricolorul nostru românesc ne aruncă în temniți: — *acum vreau să ne răpească și dulcele nostru nume românesc, ca mâne poimâne tot ei să spună că suntem Maghiari romanizați și să pretindă pe acest cuvânt dreptul să ne facă Unguri.*

„Chiar după legile în vigoare (legile după cari să cârmuește țara acum) ale acestui nefericit Stat nimeni nu-și poate schimba numele fără îngăduință dela ministrul de interne. Și nici o autoritate publică din țara aceasta nu are dreptul să-i schimbe cuiva numele cu dela sine putere. Fiecare copil trebuie să poarte numele tatălui său. Dacă cineva, fiind major (major e cineva dacă a împlinit 24 de ani) și de sine stătător, ar dori să-și schimbe numele, el trebuie să ceară pentru aceasta în scris îngăduință dela ministrul de interne.

„De ne vom supune acestui ticălos ucaz (poruncă), de vom suferi batjocura ce ni se pregătește, vom fi vrednici de moarte. Suntem însă convingși, că forurile noastre bisericesti, episcopii noștri, în frunte cu Metropoliții lor își vor face da-

torie și vor ști să respingă acest atac barbar și absolut fără nici un temei legal, care se încearcă împotriva ființei noastre românești. Cerem de altă parte ca deputații noștri cât mai curând să interpeleze (să întrebe) în parlament pe ministru, denunțând lumii civilizate această ne mai pomenită fărădelege ungurească.

„**Voința Națională**“ (București). E trist că Ungurii, cari au tot interesul să trăiască în bună înțelegere cu naționalitățile nemaghiare, nu pricep că prin asemenea măsuri nu-și ajung scopul, ci produc numai ură, împiedecând întărirea Statului ungar, necesară pentruca Austro-Ungaria să-și poată îndeplini menirea istorică.

Mai ciudat e, că se ia această măsură tocmai în vremea când Austro-Ungaria se amestecă în Turcia împotriva încercării tinerilor turci de a nimici pe albanezi.

Austro-Ungaria a găsit cu cale a atrage atențiunea turcilor tineri că prin prigonirea limbei albaneze și prin alte măsuri — de pildă prin trimiterea de slujbași cari nu cunosc limba și obiceiurile albanezilor — aprind un foc ce poate să se întindă și să dea loc la un războiu european.

Dacă diplomația austro-ungară găsește greșită politica turcilor față de naționalitățile neturce, nu poate să nu creadă același lucru despre politica partidelor ungurești față de naționalitățile nemaghiare. De altfel, Austria ar putea servi de pildă Ungariei, căci ea nu caută să germanizeze naționalitățile negermane.

Înțelegem și în Turcia și în Ungaria să se ceară cetățenilor culți să cunoască limba naționalității, care a întemeiat Statul; dar de acoloa până la măsura de-a schimba numele copiilor, când intră la școală, e o prăpastie; iar măsura de-a da învățatură în limba maghiară lovește în toate principiile pedagogice moderne și e un atac în potruiva culturii.

Toate aceste observații le facem tocmai dându-se seamă de nevoia neapărată de-a se împăca naționalitățile nemaghiare cu Ungurii. Monarhia Austro-Ungară e puternică economică și cultural, are armată numeroasă și bine exercitată, în curând va fi puternică și pe mare. Dar izvorul adevărat al puterii este solidaritatea sufletească a tuturor elementelor naționale deosebite din cari monarhia se alcătuește. Tot ce seamănă ură și nemulțumire în suflete, tot ce împedecă răspândirea culturii, orice piedecă pusă cetățenilor de-a ajunge să joace rol potrivit priceperii și destoiniciei lor, slăbește puterea morală a monarhiei.

În împrejurarea de față, a nu lucra la înlăturarea pricinilor de slăbire, ba chiar a le înmulți, este o crimă în potruiva celor mai înalte interese ale omenirii.

Când diplomația Austro-Ungară spune asemenea adevăruri în vedere Turciei, credem că avem și noi drept să le punem în vedere Ungurilor.

De altfel stăruința împăratului pentru votul universal nu are rost decât tocmai întărirea sufletească a Ungariei“.

„**Seara**“ (București). Ministrul cultelor și instrucției publice din Ungaria contele *Zichy*, și-a câștigat un merit extraordinar pentru fanaticii politice de maghiarizare. Voind să întrecă pe contele *Apponyi*, care fusese ministru înaintea lui, ministrul de acum al culturii din regatul

vecin a dat și el o lovitură originală. Printr'un ordin către conducătorii școlilor românești, contele *Zichy* le impune (și silește) că dela toamnă încolo să înscrie numele școlărilor numai pe ungurește în matriculă. Cu alte cuvinte, li se poruncește dascălilor culturii românești să maghiarizeze ei însuși numele cinstite ale copiilor români.

Este cea mai nouă și cea mai tristă nebulie a șoviniștilor unguri, ceiace și-a permis (a îndrăznit) să facă ministrul *Zichy*. Astfel de ucazuri (ordinațiuni) nu s'ar putea născoci nici măcar la *Hotentoti*, dacă aceștia ar fi oameni civilizați ca vecinii unguri și ar stăpâni un regat milenar (de o mie de ani) ca Ungaria...

Stiri politice din străinătate

Turcia. Ministrul plenipotențiar al Turciei la Cetinge (capitala Muntenegrului) a arătat guvernului muntenegrin, ce drepturi și ușurări dă guvernul turcesc Albanezilor malisori, cari se vor reîntoarce în patrie.

1. Tinerii înscriși la recrutare vor face serviciul militar sau în vilaietul *Scutari* (*Scodra*) din Albania, sau la *Constantinopole*.

2. Dările și orice fel de datorii către stat vor fi socotite după puterea economică a populațiunii. Incassarea dărilor se va amâna până când oamenii vor fi în stare să le plătească.

3. Malisorii vor plăti aceleași taxe pentru oi și miei, cum plătesc ceilalți economi de oi.

4. Malisorilor li-se vor da arme. Acestea va fi păstrate în magazine anume. Ceice trebuie să poarte armă din cauza ocupațiunii lor (păzitori ș. a.) vor avea o licență dată de autorități.

5. Malisorii vor arăta guvernului comunele, unde trebuie să se înființeze cât mai curând școli naționale. Vor arăta și unde trebuie făcute șosele (drumuri împărătești).

6. Locuitorii săraci vor fi întrebuințați cu plată la lucrări publice: drumuri, clădiri ș. a.

În urma acestor ușurări, Albanezii au început să se întoarcă din Muntenegrul în patria lor. Guvernul muntenegrin încă a început să mai slăbească din dragostea lui fariseiască față de Albanezi, așa că e nădejde de pace și rândueală și în partea aceea a Turciei.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țăranului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

Numerii apărați dela 1 Iulie st. v. încoace, se trimit.

Lățiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Literatură și știință

Horea.

Schiță din popor de **Carmen Sylva.**

— Traducere autorizată. —

Culmile Buceciului erau rumene, căci bujorul era înflorit. Plutea în văzduh mirosul florilor lui, acel miros dumnezeesc cel au în deosebi Carpații. Mirosea a bujor de munte până și lâna mieilor ce pășteau împrăștiați ca niște flori mari albe pe coastele dealului Furnica.

Pe o culme a dealului ședea cu capul în mâni, și cu fruntea pe genunchi, un cioban, aproape copil încă și plângea cu suspine. Plângea de-ți venea să crezi că nici odată nu vu mai înceta de-a plânge.

Cănele lui, un dulău uriaș cu cojocul mișos și sur, s'apropiă uimit, puse capul într-o parte ascuțind urechile și-l privea lung pe băiat; începu să hăuie apoi s'apropie, împinse cu botul brațele stăpânului său la o parte și începu să-i lingă fruntea și părul până când își ridică ciobanul capul, cuprinse cu o mișcare sălbatică grumazul cănelui și își ascunse fața în coama lui plângând și mai amaric. Cănele nu mai știa cum să-l mai mângâie. Începu a bate din coadă și a linge stăpânului său părul lung și negru ca corbul. Toate 'n zadar, cea d'ântâi durere mare coplesise inima ciobanului și nu se mângâia.

Pricepea el, cănele, durerea stăpânului; o împărtașea până la o măsură oareși care, dar îl muncea grozav plânsul tinărului său stăpân, îl durea suspinele lui, căci era bătrân cănele și cuminte. Drumul de pe Furnica până jos în Bărăgan și în Dobrogea, el îl trecuse de nenumărate ori, viscole, zăpezi, lupi, călduri mari, prav și urși dase preste capul lui; cunoștea Carpații, Balcanii, Argeșul, Dunărea și pe străbunele oilor ce fătasera acum de curând, el le păzise. Dar așa ceva nu mai dase preste capul lui. Lacrimi nu mai văzuse în ochii flăcăului drag, așa suspine nu mai auzise. Văzând că toate mângâierile lui sunt zadarnice, bietul căne să așeză lângă stăpânul său și începu să urle și el din toate puterile. Era într'adevăr înțeleaptă purtarea lui, mulți oameni mai ales cei cari uită cuvintele scripturei „plângeți cu cei care plâng”—ar fi putut învăța dela acest căne, că în dureri mari cuvintele goale sunt ca sarea pe o rană deschisă. „Taci Rumire, se vor speria oile, și ciobanii vor crede c'am dat de vre-un rău”, zise în fine flăcăul, ridicând capul. Fața 'i era rumenă și pârilită ca o poamă sănătoasă pârăguită de soare.

Ovalul feței lui era regulat, avea trăsuri fine, ochii lui mari ca niște mure răscapte străluceau sub sprâncenele frumos arcuite. Avea gură frumoasă cu buze subțiri și niște dinți strălucitori puternici ca de lup. Și cum suvițele de păr negru îi cuprindeau fața căzându-i pe umeri, el să-mâna cu o icoană a marelui pictor Rembrand. Pe cap avea o căciulă uriașă caprie de miel cu niște margini late și cu vârful ascuțit. Căciula era cu mult mai mare decât capul lui.

Deodată ciobanul sări în sus și scuturându-se ca un căne plouat își șterse urma lacrimilor de pe față și puse mâna pe buciium.

Lătrăturile lui Rumir se vor fi auzit pe la stănele învecinate, trebuia să le deie știre ciobanilor că nu e primejdie aci la oi, — se gândea el.

În cănașa lui de pânză sură, încins preste mijloc cu un șerpar lat, ciobanul sta pe culmea înconjurată de albăstrimea ceriului ca un brad tinăr pe munte. În buciiumul sprijinit de pământ el suflă — urcând și coborând glasul, un cântec tremurător și nehotărît ca glasul harfelor de vânt a lui Eol.

De aproape nu ți-se pare puternică cântarea de buciium, dar ea răsună din culme în culme.

Cântă ciobanul ca o jumătate de ceas apoi puse mâna stângă pe gura buciiumului, își sprijini cotul mânei drepte pe ea și rămase astfel cu capul în mână, cu picioarele încrucișate, nemișcat ca un chip de peatră. Retrăia întâmplarea: Vedeă dihania, un urs din cei gulerati cum s'aruncase asupra turmei lui, sugrumase, omorise și — înspăimântase mulțime de oi. De oi îl durea și nu'l prea durea, oile erau ale stăpânului său care era bogat. Dar de măgăruș îi — părea rău, fiindcă fusese a lui măgărușul. Dihania de urs l'a sfâșiat, ba îl și mâncase de jumătate până la sosirea lui.

Ciobanul își mușcă buzele, îi era cam rușine să înceapă din nou a plânge, om mare de 18 ani. Alți flăcăi la anii lui sunt însurați ba unii au și câte un copil, și el plângea!

Dar măgărușul, măgărușul lui! Ce drag i fusese de măgăruș, — sur și creț cum era, îi venea să râzi de părul sburlit ce-i acoperea până și ochii îndrăzneți și botul îndărătnic.

Când făcea sărituri îi venea să-l asemeni cu un copil răsfățat care nu să poate despărți seara de joc. Altcum ce bun și ce răbduriu era. Ducea în spatele lui toată povara stăpânului său, mergea prăfuit între oi cam pe la mijlocul turmei și nu era cu mult mai înalt ca ele.

Toți îl cunoșteau, dar cu ciobanii și cu cănele era deaproape împrietinit. Ghiță îl chemase pe măgăruș; bietul Ghiță cum s'a prăpădit. Judecând astfel ciobanul își aduse aminte că era om crescut și el acum.

Dorința de răzbunare să deșteptă în inima lui. „Horeo”, își zise el, „Horeo, mă, să-ți răzbuni prietenul răpus, altcum nu te vor mai asculta oile și Rumir te va da de rușine, căci Rumir e cu mult mai viteaz ca tine Horeo, fătul meu”.

Pe când mintea lui urzea aceste gânduri, ochii începură să-i scânteieze din ce în ce mai viu și sprâncenele i-se încruntară. Dar cum să omoare ursul? Pușcă n'avea, n'avea decât un topor, nici o altă armă de apărare, și ursul era uriaș, asta o băgase el de seamă în întunecimea nopții de atunci. Ii veni un gând: „Rumire rămâi aci, păzește oile, mă duc pân' pe Jippi să mă înțeleg cu ciobanii”.

Cănele bătut din coadă, știa el bine că e cel de încredere și că în grija lui sunt date oile, dar și ciobănașul Horea, care era încă copil.

În opincile lui sure Horea trecu săltând preste covoarele înflorite ce acopereau culmile Buceciului. Ghintura înflorea în toate părțile și prin crepăturile stâncilor floarea aleasă, numită Lumânarea muntelui sau Alba-Regină.

Horea nu-și da seamă că aceste flori

albe și catifelate sunt tare frumoase, nu știa că erau căutate și prețuite în vale jos. Păreau așa de neînsemnate și fără miros, nici numele acestei flori nu-l cunoștea, dar nici lumea de jos nu aflase încă despre munții României, că ascundeau astfel de scumpeturi și era bine să fi rămas nedescoperită această taină.

Ciobanul și Lumânarea muntelui înfloreau pe culmi fără să-și dea seamă că sunt frumoși, creșteau sus în singurătate spre lauda și bucuria celui ce a creat firea. Nu știau nimic din cele ce să petreceau în lumea de jos, dacă ar fi aflat vre-o taină de pe acolo nu și-ar fi bătut capul să o înțeleagă.

Horea află sus pe Jippi doi ciobani bătrâni și pe unul tinăr, le ceru sfat pentru răpunerea ursului.

„Lasă-te”, răspunseră ei, „ești prea mic și prea slab, te omoară dihania”.

Dar el se încrunță la ei cum se încrunta uneori „Ghiță” măgărușul, când nu-i venea vre-un lucru la socoteală și plecă fără să le dea răspuns. (Va urma).

Maria Cunțan.

Gânduri.

Iară mă trudesesc cu mintea
Ca se'nțeleg rostul lumii;
Ori ce-ați gândi, orice-ați spune,
De m'ați pune cu nebunii,
N-o'nțeleg, căci prea e soadă
Lumea, compusă din noi...
Iar de-o'nțelegeți mai bine
V'aș ruga să-mi spuneți voi:
Cum se poate, ca cel harnic,
Cu cel leneș, sunt anici;
Cel cuminte cu cuminte,
Sunt la culme inimici.
Cum se poate, beutorul,
Prieten cu cel cumpătat;
Iar cel rău, frate de cruce
Cu cel bun și nepătat.
Cum se poate, mincinosul
Se zică „dreptului” frate...
Ingerul, — demonului,
Ar putea să-i pună parte?

Cum se poate, cum se poate?
Stau în loc și mă gândesc...

— Dar nu te mai trudi minte;
Așa-i neamul omenesc!
Ca'tă bine'n jur de tine
Că, acelaș sunt și eu:
Nime nu-i fără greșele,
Singur numai Dumnezeu!

Petru O. Orlățanu.

Povestea vorbeii.

De Anton Pann.

Despre vizite sau cercetări.

Vizitele mai plăcute
Sunt cele mai rar făcute. — Mulți zic:
— Mai șezi, că nu șezi pe ghimpi
Ce te grăbești ca 'n alți timpi? — Că,
Omul dintr'un copaci cade
Și vr'o trei zile tot șade. — Și că,
De iubit ce ne iubim
Tot la anul ne 'ntâlnim, — Să știi însă că,
Astea sunt numai niște vorbe.—De vreme ce,
Mai rara vedere
Este mai cu miere. — Și,
Rara întâlnire
E mai cu iubire.

Poezii populare.

Din jurul Bistriței.

Culese de *Avram Prică*, curelar în Bistrița.

Frunzuliță flori de fragă,
Iubește-mă mândro dragă.
Iubește-mă pân' ce mor,
Căci eu tare te ador.
Mândra mea e Bistrițană
Tucu-i ochii și-o sprânceană.

De dorul mândruței mele
Une-ori m'apucă jele.

Știi tu mândro ce ziceai,
Când lângă mine ședeai?
Când ședeam pe pajiste
Și vorbiam de dragoste?
— Că nu va fi om pe lume
Să-ți fie drag ca de mine;
Că nu va fi nime 'n lume
Pe noi să ne despreune.

Dorul meu e dor cam lung
Nu știu unde o s'ajung,
Voiu ajunge c'am departe
Pân' ce le-oi pătimi toate.

Frunză verde foi și foi
Vorbește lumea de noi,
Căci ne iubim amândoi
— Lumea poate tot vorbi,
Dacă noi ne vom uni.

Călduri mari în America.

Săptămânile trecute în cea mai mare parte a Americii au fost dat niște călduri mari, cari după aceea s'au mai micșorat.

Acum se vestește, că căldurile au re-început din nou. În orașul Washington 50 de persoane — după cum se spune — au înebunit de căldură.

La New-York zeci de persoane mor de insolație (soare sec, săgeată). Intr'o zi au fost 13 cazuri de moarte. Fabricile și magazinele de gheață nu mai pot răzbi cu fabricarea și liferarea de gheață, așa

de multă să cere. În restaurante s'au construit blocuri de gheață (un fel de ghetare), în jurul cărora se adună oamenii pentru a se răcori. Căii, cari nu au pungi de gheață pe cap cad pe stradă.

În Chicago sunt deasemenea călduri mari, cari au pricinuit până acum moartea la vre-o 30 persoane. La Osterleypark în Middle-Essey termometrul a arătat într'o zi 48 grade Celsius la soare.

Ziarele din Franța scriu, că valul de căldură, care a cauzat atâta pacoste în

America, a sosit — mânat de curentul vântului — în Europa. Se spune, că în Franța încă ar muri oameni de căldură. Din toate părțile Franței, cum și din Anglia, se vestesc călduri nebune.

Chipul nostru ne arată cum publicul și copii de pe stradele New-Yorkului caută să scape de căldură și să se răcorească. Cu toții fug și se așează sub ghetarele și fântânile cele mari, cari sunt construite prin oraș sau prin alte localuri.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 20 Iulie n.

O mare adunare populară

au ținut în 12 Iulie n. Românii din Bozoviciu, în Bănat. Administrația ar fi voit să oprească adunarea, sub cuvânt că s'ar fi constatat holeră prin acele părți. Dar avocatul *Dr. Vladone* a pășit energic contra astorfel de uneltiri neadevărate, așa că adunarea a trebuit permisă.

În fruntea celorlce au luat parte la adunare a fost vrednicul nostru luptător *Dr. Aurel Vlad*, însoțit de domnii *Dr. Victor Bontescu*, *Dr. Gheorghe Lăbonțiu*, *Dr. Alexandru Morariu*, părintele Tătuca dela lablanita și alții.

O frumoasă primire li-s'au făcut fruntașilor noștri în comuna Prigor. (Ei pleaseră dimpreună cu dl *Vlad* dela băile Herculan). Toți locuitorii acestei comune au eșit cu mic cu mare, ca să întâmpine pe vrednicii noștri luptători. Dl *C. Buzac*, abs. de teologie, s'a pus în fruntea alor 16 călăreți, cari le-au eșit înainte spre întâmpinare.

De asemenea au fost primiți frumos de locuitorii din Prilipeț. În această comună s'au alăturat la convoiul, care mergea la Bozoviciu, și o seamă de țărani vrednici din Gârboveți, Rudaria, Bănia și Dalboșeț.

La adunare, care s'a deschis la tiasurile 3 după amiază, au luat parte mai multe mii de persoane. Poporațiunea românească de prin acele părți nu mai putea de bucurie, că văd în mijlocul lor pe neînfricatul nostru luptător *Dr. Vlad*. Preste tot locul a fost aplaudat, dar nu mai puțin în decursul vorbirii, ce a ținut la aceasta adunare. Afară de domnișasa au mai vorbit domnii *Dr. Vladone*, *Dr. Lăbonțiu*, *Dr. Morariu*. La urmă s'a primit moțiunea cunoscută dela celelalte adunări.

În șirul adunărilor aranjate de Români până acum, adunarea dela Bozoviciu încă a succes preste așteptare, ceea ce este spre fala aranjărilor și a tuturor Românilor.

Serbare jubilară la Brașov. În ziua de Sănu-Petru s'a sărbătorit la Brașov jubileul de 25 ani, decând dl *Andrieu Bârseanu* a făcut apostolie de dascăl român. *Dumnia* lui bese la penzie, venind la Sibiu, unde îl așteaptă o nouă muncă în interesul înaintării culturale a poporului român.

Fie binevenit în orașul nostru!

Ape mari și alte nenorociri. În numerele trecute ale foii am scris despre apele și pleile mari, cari au dat în mai multe părți.

Acum aflăm, că preste comitatul *Clujului* a dat Dumineca trecută o furtună mare împreună cu rupere de nori. Furtuna a pricinuit pagube cu deosebire în comunele *Cojocna*, *Hidalmaș*, *Apahida* și *Ighia*.

Sâmbătă la 2/15 l. c. pe la 11 ore a. m. în comuna Pătaș din Bănat, locuitorul țăran *Grigore Ștefan* cu familia, fiind la câmp la strâns la fân și observând că o' să vină ploaia, s'a scutit de ploaie sub un pățul de fân cu soția sa *Paraschiva* și cu fiul lor *Mihail*, lipiți unul de altul. Preste puțin după ce s'a pus acolo aud deasupra o pocnitură, când *Grigore* a fost deslipit de soție și fiu, și aruncat la o depărtare de 4—5 metri la o parte de unde ridicându-se și privind la ai săi, soția și fiu, îi vede pe amândoi răsturnați la pământ, fără suflare — morți. Soția a

fost o femeie puternică la 40 ani, iar feciorul de 18 ani.

Tot atunci la alt loc *Lazar Dragici* și familia lui, au fost atinși de fulger trăzând în apropierea lor nu în lămn unde s'a scutit, ci în pământ, spărgând și aprinzând iarba pe unde a șerpuit. Cel dintâi a pățit-o la culmea *Lodoviți*, iar acesta la *Petrile arse*.

Asemenea a pățit-o la Izvorul bun *Mihail Popovici* cu familia, a scăpat însă toți aceștia cu câteva leșinuri ori amortele — dar cu viața.

După știrile sosite până acum, în *Moldova*, ploile încă au făcut pagube mari. Comuna *Răcăciuci* a fost nimicită grozav. Au pierit și mai multe persoane în valurile *Siretului*. La *Mihăileni* încă a dat afară *Siretul*. Comuna *Stefănești* a fost inundată de apele *Brateșului*.

Comunele *Lespezi*, *Rocșani* și *Stirbăt* încă au fost inundate de apele *Siretului*. De asemenea au fost ploi și ape mari pe la *Huși*, *Roman*, *Piatra-Neamț* etc.

Din pașalicul Turzii. Ni-se scrie: Călăul culturii noastre din comitatul *Turda-Arieș*, inspectorul regesc *Dr. Ballo*, e transferat de ministrul de școale în comitatul *Turoc*. Ca să-și încoroneze opera sa de maghiarizare în acest comitat, în 1 Iulie c., a denegat subscrierea chitanțelor pentru ajutorul de stat a învățătorilor noștri, pe baza că nu sunt provăzute cu pecete în limba statului; și așa bieții dascăli nu și-au primit salariul.

Deocamdată e mare bucurie că ne-am scăpat de el. Vom vedea cine-i va fi succesorul (urmașul). La plecare, de merinde îi dorim din inimă călăului *Ballo*, ca din *Turoc* preste un an să ajungă în *Arva* de acolo preste o jumătate de an s'o tullească nu încoace, fără tot mai spre nord, până va ajunge la neamurile lui din *Rusia*. Acolo ridice învățământul popular după calapodul lui, iar nouă ne dee pace. Așa să-l călăuzească Cel de sus. Rap.

Cununie. D-șoara *Ana Suciu* și dl *Nicolae Schitea*, comerciant în *Avrig* își sărbează cununia lor religioasă *Duminecă*, în 10/23 Iulie 1911 în biserica gr.-or. din *Vale*.

Din Șeica-mare primim — ca răspuns la cele publicate de noi în numărul trecut al foii — o scrisoare mai lungă din partea institutului „Ajutorul”. Dar fiindcă în scrisoarea băncii susnumite se amintesc o seamă de lucruri, cari însă nu se dovedesc — nu o putem publica. Pe de altă parte „Ajutorul” amenință, că va scoate o broșură contra primului nostru institut românesc, — un lucru unic până acum la noi, în afacerile de bancă. Dela acest plan nu voesc numiți domni dela „Ajutorul” să se abată de loc. Atunci ce rost mai are publicarea unor insulte, cari și așa nu se dovedesc?

Părerea noastră este asta: „Ajutorul” caute mai bine alte mijloace, prin care de sigur că vor ajunge la delăturarea râului, dacă preste tot acesta ar exista. Trebuie, ca noi Românii din toate nimicurile să facem zarvă în țară? Îți face impresia, că unii oameni anume roscolesc lucrurile de ceartă, cum a fost și la punerea pietrii cu „actul comemorativ” și vorbirile acelea ocazionale. Iar ca ridicolul să fie la culme, să anunță acum o „broșură” (la care lumea mare îi zice pamflet).

Precauțiunea și judecata cumpătată duce totdeauna mai ușor la liman, decât atacurile și amenințările fără rost.

Viața regulată... a omului slab.

Sperlă, bețivul cel mare,
Nu avea asemănare
Între alți bețivi stricați
Și la cap întunecați,
Tot în crâjme și petrecea
De casă grije n'avea.
Într-o noapte *Sperlă* beat,
În casă cum a intrat,
Femeia din pat îndată,
Începu cu el la ceartă:

— Măi bărbate! zise ea,
Până când tu tot așa!
Dar de ce nu lași tu crâjma,
Și să te gândești odată
La viața regulată?

— Oare să poate nevastă
(Zise el cu gura moartă)
Să trăiesc mai regulat?
După cum vezi sunt dedat
Căci eu într-o zi ca'ntr'alta,
Stau la crâjmă, nu fac alta;
Regulat eu mă îmbăt
Și foarte rar mă desbăt.
Apoi nopțile, ști bine,
Regulat le stau prin crâjme,
Și după cum știm cu toții:
Eu doar după miezul nopții
Regulat sosesc acasă,
La copii și la nevastă.
Poți pofti tu vre-odată
Viață mai regulată? atob.

Mărturie cântată.

Într-o zi am intrat la un tribunal. Mare mi-a fost mirarea, când am văzut în fața președintelui un Țigan lăutar, care cântă din gură, de credeai că e la o muntă.

Ce se întâmplase?

Țiganul eră așa de gângav, încât îi eră cu neputință să rostească două vorbe cu înțeles; numai când cântă, rostea vorbele ca oamenii. Lucrul acesta eră cunoscut de tot orașul. În ziua aceea Țiganul fusese chemat să facă o declarație ca martor. El începui:

— D d d d m m nule P p p p președ d d d dinte căcă că când a a m a a a ajuns la la la la fața loocului....

— Ian stăi, îi zise președintele, cântă-ne mai bine declarația D-tale.

Și Țiganul cântă aceea ce știa pe melodia unui cântec de dragoste.

Suntem slabi! În „Românul“ din Arad povestește un negustor român din Blaj următoarea întâmplare: „Anul trecut, pe timpul alegerilor dietale, când ai noștri asudau sudori de sânge, ca să scoată deputat pe dl I. Maniu, proprietara firmei jidovești Sinberger și-a îmbrăcat năpârcile jidovești în costume ungurești și le-a trimis la plimbare pe străzile Blajului, ca astfel să-și bată joc de Români. Credeți, că Români din Blaj s'au ferit de bolta Jidancei spurcate? Vă înșelați! Și ei, și cei din provincie au continuat să-i umple pungă cu bani românești. Asta e o slăbiciune, de care se fac vinovați numai sclavii, cari sărută mâna, care-i lovește“.

Demonstrații antimaghiare în Croația. La 5 Iulie, Croații au avut în Agram o serbare națională pentru a aduna bani pentru înființarea de școli croate. În presara zilei au fost un conduct cu lămpioane. După conduct, o ceată mare de tineri s'au dus la palatul căilor ferate ungare și a spart toate ferestrele. De-acolo s'au dus la școala maghiară, unde încă au spart ferestrele în semn de protestare contra politicii de maghiarizare, pe care o face guvernul din Budapesta.

Monografia comunei Iliia-murășană. Dl Victor Tordășianu, originar din Iliia-murășană, cu prilejul sărbătorilor culturale ținute la Sf. apostoli Petru și Pavel în comuna numită, a oferit despărțământului „Asociațiunii“ de acolo 50 cor., drept contribuție la un premiu care să se deacearnă pentru cea mai bună monografie a comunei Iliia-murășană.

Supravegherea emigrării. Ministrul de interne a dat ordin, că emigrarea din Ungaria se poate face, chiar având pașaport, numai prin stațiunile Ciata, Gomboș, Gyekenyes, Pojon, Kiralyhida, Oedenburg, Csaktornya, Panciova sau Neusatz (Novi-Sad). Agenții direcțiunilor financiare vor avea să spioneze prin toate localurile, unde umblă agenți de emigrare, și îndatăce vor observa ceva bănuitor, aceștia vor trebui să avizeze poliția.

Holera. S'au constatat cazuri de holera la Cattaro în Dalmația și la Triest, amândouă orașe în monarhia noastră. Holera e adusă din Italia.

Burse (stipendii) pentru elevi la școala de agricultură. Comisiunea economică a comitatului Sibiu dă pentru anul școlar 1911/1912 șase burse de câte 300 coroane pentru elevi de cel puțin 15 ani, cu locuința în acest comitat, cari vor să se înscrie la școala de agricultură din Mediaș. Ei trebuie să fi fost până la vârsta de 14 ani la școală (pot să aibă deci și câteva clase gimnaziale), isprăvind cel puțin clasa primară. Rugările însoțite de documentele de lipsă (certificat de naștere, de sănătate, de școală) să se înainteze până la 19 Iulie cāl. vechiu (1 August cāl. nou) anul acesta la vicecomitele comitatului, dar adresate comisiunii economice, unde se dau și alte lămuriri.

Indemnăm pe țărani noștri frunțași din comitat să ceară și ei din bursele acestea. Nu e numai spre binele moșiei lor și a celor din sat, unde se va găsi un absolvent al școlii dela Mediaș, care e foarte bună, dar trebuie să ne gândim și la aceea, că în viitor se vor înmulți și la noi băncile populare și cooperativele, unde un băiat cu o astfel de școală e de ne-

prețuit. La aceasta școală se învață agricultura, creșterea animalelor, păsărilor, contabilitatea (purtarea șocotelilor) ș. a., tot lucruri, cari trebuie să le știe bine conducătorii cooperativele țărănești.

Gazete și reviste românești Academia Română din București a făcut o statistică despre toate gazetele și revistele românești de pe pământ. În România au apărut în anul 1910 538 de gazete și reviste. În Ungaria și Transilvania 42, dintre cari 3 zilnice, 8 săptămânale, 1 lunară, 2 de câte 2—3 ori pe lună. În Bucovina 8, în Basarabia 1, în Turcia 1 și în America 4.

Cine ne administrează! Csulay, locțiitor de vicecomite în comitatul Hunedoarei — se putea alt comitat? — se întâlnește pe stradă cu Barcsay, vice-notar onorar al comitatului. Csulay era cu două femei. Csulay e guvernamental (adece ține cu guvernul), Barcsay fost guvernamental, acum justhist. Cel dintâiu se uită la al doilea. Acesta se supără și fără să bage în samă, că sunt și două femei, îl lovește pe Csulay, îl scuipe și-l injură ca la gura cortului lui Arpad. Aceștia sunt administratorii noștri!

Prietenia maghiaro-săsească. Unde se poate, Maghiarii cearcă să bage pe Sașii împrietenți cu ei de păr în sân. Așa se face acum o încercare cu Reghinul-săsesc. Vice-comitele a invitat consiliul comunal din Reghin să se învoească la împreunarea acestui oraș cu satele Reghinul unguresc și Irnuffaia, două comune locuite în majoritate de Săcui. Sașii din Reghin nu s'au învoit, pentru că atunci cheltuielile de administrație ar ajunge o povară prea mare pentru cele trei comune. Așa zic ei, fapt e însă, că atunci Sașii ar perî, tocmai din cauza dragostei dintre ei și Maghiari.

Bani falși. Căpitanul poliției din Sibiu vesteste, că și acum circulă (umblă) o mulțime de bani falși, mai ales monete de 10 și 20 bani, cari au început să se arete mai întâiu prin anul 1897 dela Oedenburg și Steinamanger în Ungaria. Monetele acestea se cunosc mai ales după următoarele scăderi: 1, sunt de culoare sură, fără lustru (strălucire); 2, când le pipăi, par'că sunt unsuroase; 3, sunt mai ușoare ca cele adevărate; 4, au o suprafață aspră și dungile sunt mai tocite; 5, tiparul de pe dungă „Bizalmom az ösi érényben“ sau „Viribus unitis“ e rău făcut sau lipsește cu totul; 6, amnarul magnetic nu le atrage. Din partea ministerului de finanțe se dă un premiu de o mie de coroane celui ce va da de urma falsificatorilor.

Un elev român, care se sinucide. Am accentuat în mai multe rânduri, că școlile ungurești sunt pentru mulți din tinerii noștri adevărată otravă, căci învață, de multeori din pilda profesorilor, toate relele, uitând de frica Domnului. În Arad s'a sinucis un elev român, Domșa. A ajuns în societatea stricaților, s'a stricat singur și căzând tot mai jos, într'un moment de întunecime a minții, și-a pus capăt vieții.

Prețul unei vieți de fărădelegi. Vestitul Taganyi Sandor, care a săvârșit, cu ajutorul guvernului, cele mai mari fărădelegi, ca să iasă deputat contra candidatului nostru dela Radna, dl Vasile Goldiș, va fi răsplătit pentru aceasta cu titlul de conte (gróf).

Ascundeți armele! Băiatul de 13 ani al pielarului Schumann din Sebeșul-săsesc s'a jucat cu revolverul tatălui său. Arma s'a descărcat fără veste în băiat, care a rămas mort pe loc.

O nenorocire mare la Câmpina (România). Parte mare dintre cetitorii noștri vor ști, că pe valea Prahovei, dela Sinaia în jos, e plin cu puțuri (fântâni) de petrol (gaz). Ca să facă un astfel de puț, sfredelesc pământul până la o adâncime mare, și, dacă dau de petrol, fac niște țevi largi, sonde, pe cari să iasă petrolul. Acesta izbucnește cu mare putere, improscând ca un vulcan. Petrolul e prins într'un basen (căldare uriașe de ciment), de unde se duce la fabrică, ca să fie rafinat (curățit). Din unele sonde de acestea ies mii de vagoane de petrol. Dacă se 'ntâmplă să ajungă și numai o scântee în apropiere, petrolul se aprinde și numai cu greu se mai poate stânge. Așa s'au întâmplat săptămâna trecută. O sondă s'a aprins și în curând se prefăcuse într'un deal de foc, căci flăcările ajunseseră până la o înălțime de peste o sută de metri. În sondă se află un inginer și mai mulți lucrători. O parte dintre lucrători a scăpat cu viața, inginerul a fost făcut cărbune, iar șase lucrători au fost scoși încă vii, dar au murit la spital din cauza arsurilor suferite.

Omoruri descoperite după moartea ucigașului. În Cluj era un crâjmar, Szaboloska, care fusese pe vremuri mulți ani în Gherla pentru un omor. El a eșit din temniță și și-a continuat meseria de crâjmar. Nu de mult a murit. Crâjma lui, fiind o hurubă veche, a fost dărâmată. Sub podeala unei odăi s'au găsit două schelete (toate oasele împreună dela o vietate formează scheletul), cari aveau testele capului sparte. Doctorii au constatat, că sunt scheletele a doi oameni omorâți înainte cu 15—20 de ani. După cum își aduc aminte vecinii, din crâjma lui Szabo au dispărut adeseori oameni, cari au căutat acolo sălaş. Ucigașul e acum înaintea Judecătorului celui de sus.

Cum se răspândește ciuma. Calea cea mai simplă e dela om la om. Dar e una și mai primejdioasă. Ciuma e o boală, care atacă și cloțanii. În vapoarele, cari vin cu mărfuri din țările molipsite sunt mulți cloțanii, cari au microbul ciumei în ei. Pe unii îi găsec oamenii morți de ciumă prin magazine, cei mulți însă mor prin ascunzători. Cloțanii aceștia sunt plini de pureci, cari încă au microbul ciumei. Dela pureci de-aceștia se pot molipsi și oamenii.

Plata muncitorilor. Obiceiul de-a plăti pe lucrătorii de tot felul (la meserii, și în fabrici mai ales) Sâmbătă sara s'a dovedit de multă vreme păgubitor. Mulți muncitori pleacă după primirea banilor deadreptul la crâjmă, unde-și cheltuiesc banii pe beutură sau în jocul de cărți, la care îi apucă uneori și sfânta Duminecă. Lucrul acesta e destul de rușinos și de păgubitor pentru cei neînșurați, pentru cei înșurați e însă o adevărată crimă, căci nu suferă numai ei, ci mai ales femeile lor. De aceea în o parte a țării s'a pornit o mișcare pentru a hotărî ziua de plată pentru altă zi a săptămânii. Așa se face până acum în Cinci-Biserici și în Raab (Győr). În curând se va încerca schimbarea aceasta și în Budapesta. În părțile noastre încă n'ar strică.

Mehanicii Monda și Stanciu, cu bogate cunoștințe în bransa lăcătușeriei, câștigate într'un lung șir de ani în străinătate, au deschis de curând în Sibiu (Viermarkt Platz Nr. 4., Târgul vechiu al viteilor) un atelier de reparaturi de: motoare, automobile, batoze, locomobile, mori, mașini speciale de sămănat, de secerat, de cosit, pluguri ș. a. Cum lucrările executate în atelierul mehanicilor noștri Monda și Stanciu sunt solide, Reuniunea meseriașilor români sibieni apelează în folosul lor la sprijinul publicului nostru din Sibiu și împrejurime.

Focuri uriașe de păduri în America-de-Nord. N'a fost destul cu căldurile înfricoșate, cari au omorât preste o mie de oameni și mii de animale. Dogoreala cea mare a uscat câmpurile și pădurile așa de tare, încât din niște scânteii dela mașina trenului s'au aprins. Focul s'au răspândit în curând pe întinderi de sute de kilometri, nimicind nu numai vegetațiunea câmpurilor și pădurilor bătrâne, dar și sate și orașe, cari se aflau în mijlocul întinderilor aprinse. Numai o parte din oameni au scăpat cu viața, căci telegramele de-acolo vestesc deja despre mii de oameni morți. Se'nțelege, că s'au prăpădit și o mulțime de animale, domestice și sălbatice. Pagubele sunt de sute de milioane.

Nenorocirea aceasta a ajuns mai ales partea de meazăzi a Canadei, care e mărginașă cu Statele-Unite din America-de-Nord.

Un hoț, care-și sapă singur groapa. Preotului Kaiser din Macău i-s'au furat nu de mult șase tabacheri frumoase și scumpe de argint. El înștiință poliția despre furt. Scriitorul Böhm dela poliția de-acolo a făcut procesul verbal (protocolul) despre furt, descriind cu deamăruntul tabacherele furate și trimitând descrierea aceasta cu înștiințarea despre furt la toți munții de pietate (loc, unde se împrumută bani zălogind haine, obiecte prețioase ș. a., nemțește *Versatzamt*, ung. *Zalozhaz*, românește munte de pietate) din Budapesta. La câteva zile după aceea se prezintă la un munte de pietate din capitală un tânăr, care voia să împrumute niște bani zălogind o tabacheră prețioasă. Funcționarul caută în registrul obiectelor furate și găsește descrierea tabacherii. El înștiințează telefonic poliția, aceasta vine și arestează pe tânăr. Dus la poliție, mărturisește, că el e Böhm și el a furat tabacherele preotului.

Credințe deșerte la Englezi. În unele ținuturi ale Angliei, de moare un om, se ia o pâine și se pune pe pieptul mortului. Apoi se caută un om sărac, care în schimbul unei sume de bani se învoește să mănânce pâinea aceea. În felul acesta, cred rudele mortului că păcatele acestuia trec în socoteala cerșitorului!

Sinucidere din curiozitate. Un băiat de zece ani din Orehoțița (Carmiolia, Austria) a tot auzit, că unii oameni se sinucid (omoară) spânzurându-se. El eră curios să știe, cum e sinuciderea aceasta, de aceea spuse la câțiva tovarăși de-ai lui, că vrea să încerce și el, ca să le povestească apoi cum e. Trecând o zi, fără ca să se mai arete, părinții și câteva rude l-au căutat și l-au aflat spânzurat în pădure. El nu mai putea însă povesti nimăru, cum e sinuciderea.

Giurgiuenii la Sibiu!

Ziua primă.

În săptămâna trecută am avut deosebită plăcere a găzdui în orașul nostru 41 comercianți și funcționari din Giurgiu și jur — între cari unii cu soțiile lor.

Oaspeții iubiți au fost întâmpinați cu un „Bine a-ți venit“ la gara noastră Marți în 4 luna curentă la 3 și jum. ore d. a. prin domnii: *Aurel Popescu*, *Teodor Popescu*, comercianți și *Romul T. Popescu*, funcționar de bancă, precum și subscrisul.

Dupăce am făcut cunoștințele, am avut ocazie a auzi de fapte netrebnice, săvârșite prin jandarmii postați la frontieră (la graniță), cari au cerut oaspeților noștri în *gara Turnul-Roșu*, ca să depărteze colorile naționale dela butonieră, deoarece cu acele colori nu le dă voie să între în Ungaria.

Insulta aceasta fără tact și neașteptată a făcut oaspeților noștri o impresie de tot neplăcută.

Dânșii și-au dat toată silința să convingă gendarmii noștri puternici, că supușii unei țări străine au voie și dreptul, ori-unde în lumea civilizată, când vor pleca în călătorii ca turiști, — să poarte colorile lor naționale, și așa sunt îndreptățiți chiar să pretindă respectarea acestui drept internațional!...

Înzădar, puternicii împănați nu s'au înduplecat; — și așa n'a rămas alta de făcut decât să depărteze fiecare cocarda națională, ascunzându-o în buzunar!

Fiind așa patria salvată de un nou atac al Valahilor, — li-s'a dat voie să plece la Sibiu!...

Noi, dupăce am ascultat spusele lor, am rugat oaspeții să așeze din nou și fără frică cocardele la loc, cecece s'a și întâmplat.

Și așa uitând pentru moment cele întâmplate am plecat cu toții din gară, parcurgând pe jos stradele Trenului, a Orezului, Piața-mare și strada Măcelarilor, până la seminarul teologic, unde din buna voință a Prea Cuvioșiei Sale dlui director seminarial *Dr. Eusebiu Roșca*, a fost în parte încvartirați oaspeții noștri.

Fiind însă un timp nefavorabil nu s'a putut aranja nimica — și așa seara la oarele 7 au luat oaspeții o cină comună la restaurantul Brote, iar după aceea ne-am despărțit.

Ziua a doua.

Miercuri dimineața la oarele 7 s'au adunat oaspeții noștri spre a vizita frumoasa catedrală a noastră, care a făcut oaspeților noștri o impresie de tot bună, rămânând încântați de frumuseța și pictura acestui sfânt locaș!

De aci ne-am dus la *casa națională* vizitând muzeul etnografic — profitând de gentileța dlui profesor Coșciuc — care ne-a călăuzit ca un adevărat Cicerone și servindu-ne cu toate explicațiunile necesare.

Cu evlavie cuvenită am atins cu toții între altele și fluerul lui Iancu, — ba unii au și încercat a scoate nescai tonuri din el ... transpunându-ne în cuget în acele timpuri grele ale renașterii noastre naționale!...

Lucrurile de mână a româncelor noastre, colectate cu mult zel și gust de nestorii muzeului nostru le-a plăcut, în deosebii damelor, foarte mult!

Ne-am depărțat după o vizită de aproape o oră din aceste localități pre-

țioase și urcându-ne în rândul al doilea ne-a întâmpinat pictorul nostru dl *Savu Albescu*, care cu permisiunea „Asociațiunii“ își are atelierul său de pictură aci. Am vizitat tablourile domnieisale, unele aproape gata, iar altele în lucrare. Cu toții au fost de părere că dl Albescu e un tânăr harnic, cu talent, care promite mult.

Din atelierul dlui Albescu am intrat cu toții în Sala festivă a muzeului. Cu aceasta ocaziune dl *M. I. Drăgănescu* din Giurgiu urcându-se pe bină spre a o vizita, — a fost imediat provocat din partea oaspeților să țină o cuvântare, la ce a și satisfăcut numai decât salutând Sibiienii cu un „Bine v'am găsit“ și prin cuvinte bine simțite din inimă sinceră, a rostit o scurtă cuvântare potrivită!....

Un tunet de aplauze cu un „Bine a-ți venit“ și „Trăiască“ a fost răsplata vorbitorului!

Plecând de aci puțin cam obosiți de cele văzute și de urcarea treptilor la coborîre ne-a mai atras atențiunea o reliquie prețioasă așezată în vestibulul muzeului: o peatră albă mare de marmoră cu inscripții latine bine conservată dela colonia *Ulpia Traiana Augusta Dacia Sarmizegetuza*. Aceasta s'a aflat sub prestolul bisericii celei vechi din Săcel (lângă Săliște) (Vezi: *Revista Transilvania* anul 1911 Nr. III pagina 305).

Dupăce am vizitat Muzeul Asociației, am plecat la muzeul *Bruckenthal* al Sașilor, unde am vizitat pinacoteca cea mare cu o serie de tablouri istorice și prețioase.

Înaintat fiind timpul era la oarele 1 p. m., când am plecat în grupuri spre a lua masa fiecare unde a voit.

După masă la oarele 3 au plecat oaspeții cu toții la Ocna-Sibiului. (Eu cu regret, dar nu am putut lua parte la aceasta).

Seara oaspeții noștri s'au întors înapoi la Sibiu, iar cina am luat-o cu toții în restaurațiunea Brote. În decursul cinei a fost o animație foarte mare, ba s'a auzit și toasturi potrivite.

Primul toast l'a ținut dl *Dimitrie D. Marinescu*, mare comerciant și președintele societății generale de excursiuni din Giurgiu. Dl *Marinescu* mulțumește în termeni foarte călduroși colegilor sibieni pentru atențiunea și bună primirea ce li s'a făcut în orașul nostru și încheind cu dorința revederii în bine, ridică pocalul în sănătatea dlor *Popescu* și *Onițiu* precum și a familiilor lor!

Un „Să trăiască“ puternic izbucni la ultimele cuvinte ale vorbitorului — și pocalele să ciocneau în sămăn de unire frățească — prin care să pecetluiește o prietenie mai intimă între colegii atât de depărtați! .....

Pentru a răspunde să ridică stimatul meu coleg, dl *Teodor Popescu*, care în cuvinte alese mulțumește dlui *Marinescu* pentru elogiile aduse. Tot în același senz am zis „La revedere în Giurgiu“!...

Ca al patrulea să ridică dl *Ioan Vasilescu*, secretarul societății generale de excursiuni și dupăce în cuvinte avântate mulțumește aceluia cari au conlucrat la reușita acestei excursiuni, zice: „Nu pot întrelăsa a mulțumi în special dlui *Romul T. Popescu* — pentru broșurile domnieisale (*Sibiul și Pasul Turnul-Roșu*) care a binevoit a ni-le trimite ca un manual instructiv cu ilustrațiuni pentru călătoria noastră, făcându-ne mari servicii nouă în drumul nostru spre Sibiu!“

moastră, făcându-ne mari servicii nouă în drumul nostru spre Sibiu!"

Autorul acestei broșuri dl Romul T. Popescu, prezentând în anul trecut un exemplar cu un album cu vederi pitorești M. Sale Regelui nostru Carol I, a primit ca drept răsplata, în semn de înaltă recunoștință un cadou foarte draguț, un ac de cravată cu inițialele Maiestății Sale, ac lucrat în aur și decorat cu briliante. Il salut în mijlocul nostru și îi zic un „Să trăiască la mulți ani!"

Un torent de „Urra" și „Să trăiască" a urmat cuvintelor sincere a inteligentului secretar și numai decât să ridică dl R. T. Popescu, mulțumind foarte mișcat dlui Vasilescu, în puține cuvinte dar dela inimă.

Fiind timpul înaintat ne-am depărtat fiecare către casă.

Ziua a treia.

Toate plăcerile au un sfârșit. Așa și petrecerile noastre. — E dimineața la 9 oare. Oaspeții au vizitat acum în parte prăvăliile românești cumpărându-și fiecare ce avea de lipsă.

Intr'aceea s'a apropiat și ciasurile 12, când oaspeții noștri erau siliți a porni la gară. Un șir lung de Români chipeși și inteligenți porniseră pe strada Urezului.

Ajunși la gară, dl Vasilescu, după împărțirea biletelor, să urcă pe un scaun și rostește o cuvântare frumoasă, cu o voce energetică bărbătească, luându-și adio dela frații sibieni și mulțumește în numele tuturelor în special familiilor Popescu și Onițiu cari, după cum zice domniasa: Și-au neglijat afacerile lor, probabil în dauna intereselor lor proprii, și au alergat, necruțând timp și oboseală, cu dragoste frățescă, să contribuie cu prezența lor la sosirea și petrecerea noastră, călăuzindu-ne în plăcuta excursiune a Giurgiuenilor în Sibiu, care va rămânea o amintire neștearsă în sufletele noastre. Vă zic deci încă odată un rămas bun și la revedere.

Un lung „Să trăiască" a fost răsplata simpaticului vorbitor, iar noi mișcați și emoționați de vorbele elogioase ne-am grăbit cu toții a-l felicita cu o strângere de mână frățescă, ca drept mulțumită.

Oara nemiloasă a despărțirii bate; să dă avizul de urcare în tren, ne grăbim a ne strânge mâna cu toții, în petrecem până la cupeu și iată mai o strângere de mână, o sărutare, alta, și cu toții sunt deja în tren, treptele vagonului stau ticsite de prietenii noștri și acum să dă signalul de plecare — un șuierat — și trenul să pune gâfâind în mișcare; iar noi stăm pe o clipă nemișcați — strecurându-se o lacrimă pe furis în ochii noștri.

Un puternic „Urra" sfășie văzduhul și nu slăbește de loc; din ambele părți fâl-făie batistele reciproc pân' ce ni-se pierde trenul din vedere.

Adio fraților, călătorie plăcută și la revedere!

La ieșire de pe peron eram încă sub impresia dureroasă ce mi-a oferit momentele despărțirii, care a fost o manifestație atât de frumoasă, încât și străinii stăteau ca uluiți. Unul dintre funcționarii dela gară m'a întrebat pe unguște, că ce manifestațiune a fost aceasta? I-am răspuns scurt și hotărât: O împrietinire românească a fraților despărțiți prin o soartă vi-tregă!

Sibiu, 8 Iulie 1911.

Victor Onițiu.

Vieța socială.

O șezătoare culturală aranjează despărțământul Nocrich al Asociațiunii, Duminică în 10/23 Iulie în comuna Săsăuș, la oarele 11 înainte de amiază. Cu ocazia aceasta dl Aurel Cosciuc va ținea o conferință despre albinărit. Comitetul invitat prin aceasta pe domnii prezidenți ai agenturilor despărțământului a participa la întrunire cu cât mai mulți fruntași din comunele respective. Comunele aparținătoare sunt: Alțina, Bendorf, Chirpăr, Cornățel, Fofeldea, Chichindeal, Ghijasa inf., Chijasa sup., Hozman, Ilimbav, Marpođ, Nocrich, Nucet, Răvășel, Săsăuș, Vurpăr. *Despărțământul Nocrich al Asociațiunii.*

Tinerimea jună din Săliște invită la petrecerea de vară, ce o va aranja în 10/23 Iulie la Rondo. La caz de timp nefavorabil petrecerea se va ținea în pavilionul de joc din loc. În pauză se vor juca „Călușerul" și „Bătuta". Inceputul la 2 ore după amiază.

Un cuvânt către abonați noștri.

Fiind acum jumătatea anului, la un număr trecut al foii noastre am adaus mandate postale pentru acei abonați, cari au plătit numai pe prima jumătate a anului.

Partea cea mai mare au trimis deja banii, astfel că acum sunt plătiți până la finea anului. Dar mai sunt unii, cari încă n'au reînnoit abonamentul. Pe aceștia îi rugăm ca să trimită banii cât mai de grabă, deoarece în săptămâna viitoare vom opri foaia acelor, cari încă nu vor fi plătiți.

Abonații cei noi încă primesc numerii 26 și 27, apărați dela jumătatea anului (1 Iulie st. v.) încoace.

Pe de altă parte ne adresăm tuturor cetitorilor și binevoitorilor foii noastre, cu rugarea, ca să recomande și lățească „Foaia Poporului" în cercuri cât mai largi, printre oamenii noștri dela sate. — Foaia noastră, după cum bine se știe, este nu numai cea mai bogată în cuprins, ci și cea mai ieftină foaie săptămânală. Numeri de probă se trimit, la dorință, ori-cui gratis.

Că noi ne străduim mereu a face tot mai bună și mai bogată această foaie — credem că nu mai este de lipsă a o spune. Asta au putut și o pot vedea înșiși cetitorii noștri, pe zi ce merge.

Pe de altă parte ne-am străduit și ne vom strădui totdeauna a ținea „Foaia Poporului" la înălțimea cuvenită. Ca în trecut, așa și în viitor, ne vom spune totdeauna cuvântul nostru, curat și răspicat, în toate afacerile, cari privesc înaintarea și bunăstarea țaranului nostru, — ne vom strădui însă a feri foaia noastră de certe și polemici fără rost, cari duc numai la rău.

Dar totdeauna, când vom auzi și ni-se va scrie, că colo sau dincolo se face nedreptate poporului și țaranilor noștri dela sate, — vom da loc celor scrise, dacă acelea sunt lucruri adevărate, scrise cu chibzuială și e vorba de a îndrepta un rău.

Nu mai puțin nădăjduim, ca „Foaia Poporului" pentru ori-cine să fie un organ, în care cetitorul să afle totdeauna lucruri de învățătură, de folos și adevărate asupra la tot ce se întâmplă în sânul poporului nostru sau la străini.

Conduși de aceste idei, ne rugăm pentru binevoitorul sprijin al oamenilor noștri de bine de preste tot locul.

ECONOMIE

Statutele

unei

societăți de lăptărie cooperativă *)

CAP I.

Inițierea și sediul societății.

§ 1. Sub numirea ..... se inițiază în comuna ....., comitatul ....., o societate de lăptărie cooperativă.

CAP II.

Scopul societății.

§ 2. Scopul acestei societăți este de a se folosi, într'un mod mai rațional (mai bun), laptele produs de vitele membrilor acestei societăți; fie prin vânzarea directă a laptelui sau smântânei; fie prin vânzarea brânzeturilor produse în lăptăria societății inițiate pe socoteala membrilor acestei societăți.

§ 3. Prin formarea unei lăptării cooperative cultivătorii pot avea la îndemână unelte de lăptărie perfecționate, aparate centrifuge (pentru unt), prin cari pot dobândi produse din lapte superioare în cantitate și calitate și pe cari lăptăriile nici nu sunt în stare să le producă.

§ 4. Aceste societăți de lăptărie cooperative pot avea rol mare în îmbunătățirea raselor de vite bovine; căci membrii acestor societăți fiind obligați să aducă în lăptărie lapte mult și bun, e firesc că fiecare membru va căuta să aibă grije de alegerea vacilor de lapte, a hranei lor, a pășunilor și a fânățelor semănate.

§ 5. Cu cât putem hrăni mai multe animale pe un pământ, cu atât acel pământ e mai bine cultivat; căci căutând, care e numărul și valoarea animalelor de pe o proprietate, găsim însemnătatea producțiunii agricole și rezultatele, la cari s'au ajuns prin cultură. Numărul și valoarea animalelor dintr'o țară nu arată decât bunăstarea pământului cultivat.

§ 6. Societatea mai are de scop de a instrui pe săteni despre modul, cum să folosească produsele vitelor lor, ridicând astfel venitul lor și al statului și creându-se în acelaș timp ocupațiuni pentru multe brațe. Pentru cultivătorii din regiunile muntoase cea mai bună ocupație e lăptăria, mijloc practic și folositor.

CAP III.

Primirea membrilor.

§ 7. Membru al acestei societăți poate fi primit orice sătean proprietar de vite, major, care se bucură de toate drepturile, ce-i acoardă legea și care-și are locuința în comuna .....

Primirea unui membru se poate face fie prin semnarea statutelor, fie prin cererea în scris și în urma hotărării adunării generale.

Nu pot fi admiși ca membri persoanele, cari nu au o bună purtare.

CAP IV.

Perdere drepturilor de membru.

§ 8. Se perde dreptul de membru: a) Prin eșirea de bună voie din societate, anunțându-se în scris cu cel puțin un an înainte. Eșirea nu poate avea loc decât odată cu sfârșitul anului.

*) În România sunt lăsate multe societăți cooperative (în tovărășie), cari lucrează cu mult folos. Dăm aici un proiect (plan) de statute după felul celor întrebunțate de frații noștri din Țară.

b) Prin moarte.

c) Prin eliminare (dat afară). Eliminarea din societate poate avea loc în urma propunerii motivate făcute de consiliul de administrație, a cenzorilor și votată de 2/3 din numărul membrilor prezenți. Eliminarea se face pentru următoarele motive:

1. Când acel membru lucrează în contra intereselor societății.
2. Când nu se conformă sau a călcat dispozițiilor statutelor de față.
3. Când pierde drepturile, ce le acordă legea unui cetățean.
4. Când cade în stare de faliment.

Hotărârile adunării generale pentru eliminarea unui membru sunt comunicate în scris acelui membru de către directorul societății.

Din momentul eliminării, fostul membru nu mai poate lua parte la ședința societății și nici ca membru în consiliul de administrație, sau altă însărcinare în afacerile acelei societăți.

§ 9. În caz de moarte a unui membru, calitatea sa de membru al societății expiră numai la sfârșitul anului, în care a murit. Până la aceasta epocă calitatea de membru a celui mort poate fi continuată de moștenitor. Când sunt mai mulți moștenitori, acel care va fi delegat va putea continua ca membru până la sfârșitul anului; bine înțeles, când acest delegat se va bucura de dispozițiunile §-lui 7 și când nu va cădea sub dispozițiunile §-lui 8, punct c) din statutele de față.

§ 10. Restituirea averii, cu care a contribuit membrul exclus, se va face în timp de șase luni dela eliminare, perzând dreptul la venitul societății pe acel an numai când eliminarea s'a făcut între marginile dispozițiunilor §-lui 8, punct c). Dacă nu se va putea restitui în întregime averea, cu care a contribuit membrul exclus din societate, atunci este dator a aștepta până la încheierea socotelilor și a bilanțului pe acel an, când societatea este obligată a-i restitui capitalul în întregime.

Știri.

Târgul de porci din Sibiu, care în urma boalei de porci, a fost oprit dela 29 Maiu încoaci acum e iarăș liber. Mânarea porcilor la târg în Sibiu e deci liberă.

S'a pierdut o iapă de 4 ani, de culoare roșie. Cine ar fi văzut-o s'au de cumva s'ar fi imbiat cuiva spre cumpărare, binevoiască a aviza pe proprietarul *Nicolae Bălașcu*, morar în Hașag, u. p. Loamnăș (Hașag, u. p. Ladamos), comit. Târnava mare.

Târgurile de țară.

(Ziua târgurilor e după *calendarul vechiu*.)

- 16 Iulie: Buziaș.
- 17 Iulie: Boroșineu, Canija turcească, Pâncota, Segedin.
- 18 Iulie: Bațon, Sighetul Marmației.
- 19 Iulie: Arghichat, Basna, Olpret, Sângeorgiul săsesc, Sereda Murășului, Vaida-Recea.
- 20 Iulie: Lipova, Petriș.
- 21 Iulie: Beiuș, Caransebeș, Deva, Miheș.
- 23 Iulie: Măgheruș.
- 24 Iulie: Kesckemét, Ocna (comitatul Alba de jos), Prejmăr, Vârșeț.
- 25 Iulie: Brețcu, Debrețin.
- 26 Iulie: Bran.

Liferări, licități, arândări și altele.

(Datul este totdeauna după *calendarul nou*.)

25 Iulie 3 ore d. a.: Licitația poamelor de pe drumul dela Sibiu până la Cîsnădie. Prețul de strigare 300 cor. Licitația se ține în cancelaria protopretorului din Cîsnădie.

31 Iulie: Liferarea de 70 stânjini lemne de foc nepluțite (sau 73 stânjini pluțite) la direcțiunea financiară din Sibiu.

Poșta Redacției.

G. B. în Mediaș. Am cetit cu plăcere cele scrise de D-Ta, dar de publicat nu sunt potrivite.

Mai multora, cari ne-au trimis articole, pe cari din lipsă de loc sau alte considerații, nu le-am putut publica, — le vom răspunde în curând. Tot asemenea și celorlalți abonați ai noștri, cari ne întrebă despre diferite lucruri. Spațiul foii nu se poate mări, de aceea rugăm pe toți aceștia ca să fie în așteptare. Pe rând se vor publica toate cele bune, iar ceilalți încă vor primi răspunsurile dorite.

Militor Ganca în Br. Dacă poți dovedi cât de cât, cine îți prăpădește foaia, să ne scrii. Vom face arătare îndată. De aici merge foaia regulat.

George Jurca în V. Scrie la vre-o firmă, dintre cele ce anunță astfel de lucruri în foaie.

A Bogacianu. ce fel de „eserciț nemțesc“ dorești Dumniata? Din cele scrise nu putem înțelege ce vrei.

Nic. Crișan în D. Noi nu știm adresa dorită. Adresați-vă la Consistor, poate de acolo o puteți afla.

I. Moldovan, Beclean. Dă-ne descurcat adresa lui Aurel Toma. Au venit două numere înapoi. Care e poșta ultimă și comitatul? D-Ta primești foaia? — că n'a veni înapoi.

Nic. S. Șerb în P. Pentru cursul, de pantofărie în Sibiu, care începe la 24 Iulie, nu se mai dau stipendii. Adevărul, că de ce religie ești, nu-i de lipsă. Asta stă în cartea de lucru. Despre cealaltă dorință a dumnitale, de mai nainte, nu putem publica în foaie. Dar dacă vom afla vre-odată ceva, cu plăcere vom aviza.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Bioscopul Apollo atrage mereu publicul, prin programul variat și bine ales, constător din întâmplări actuale, producțiuni de răs, vederi interesante din lumea mare, precum și prin predarea războaielor de sute de ani înainte. Intre acestea e de amintit „Nimicirea Ierusalimului“ sau războaiele cruciate, „Steagul“ dramă, etc. Programul să schimbe tot a doua zi, așa că publicul amator poate cerceta mereu aceste producțiuni, cari sunt o adevărată distracție în timpul de vară.

Cancelaria avocatului Dr. Lucian Borgia

se află acum în Sibiu strada Cîsnădiei Nr. 7 etagiul I lângă birourile băncii „Lumina“.

Nr. 230/911.

Nr 225 1-2

Publicațiune.

Comuna politică *Vesăud* (Szászvesződ) publică, cumea în 30 Iulie 1911 st. n. după amezai la 3 oare dă în arândă la casa comunală din Vesăud în licitațiune publică verbală și cu oferte închise, dreptul său de cărcimărit și edficiul de cărcimă pre timpul din 1 Noembrie 1911 până în 31 Decembrie 1914.

Prețul de strigare: 1000 cor. anual.

Vadium . . . . . 100 cor. „

Condițiunile de licitațiune să pot vedea în cancelaria notarială din Bôrta (Mihályfalva) și la primariul comunal din Vesăud.

Vesăud (Szászvesződ), în 10 Iulie 1911 (com. Nagyöküllő).

Primăria comunală.

Loc deschis.

Timiditatea, durerea de cap, amețeala și zurețitul urechilor sunt simptome cari provin mai cu seamă din neregularitatea stomacului: $\frac{1}{3}$ pocal de vin de apă amară naturală **Franz Jozef**, curăță fără durere neregularitatea stomacului, dispărând prin aceasta cu siguranță inferbințările. Profesorul de Buhl în München scrie, că „apa Franz-Jozef ajută iute și în general e lăudată pentru gustul plăcut. Să capăta în farmacii și în prăvălii de apă minerală.“

Pericolele verei pentru copii de țâță. Mortalitatea cea mai mare la copii de țâță o dau boalele de vară. Cea mai periculoasă este Diarhea Disenteria, cari seceră copii de câte-ve zile numai. Disenteria se manifestă prin bacteriile conținute în laptele de vacă, care se înmulțesc foarte iute în temperatura de vară și descompun laptele. — Laptele de vacă nu este numai atunci periculos, când se observă deja descompunerea, și trebuie dar evitat de a se hrăni copilul cu el în timpul verei. Singura formă sub care se poate da în timpul verei copilului lapte de vacă este în combinațiune cu substanțe neutralizate, hrănitore și ușor de digerat, precum este cunoscutul preparat, bogat în lapte, **Făina lactată Nestlé.**

Nr. 1088/911

227 1-1

Publicațiune.

Comuna Sadu dă în arândă **Hotelul al II-lea**, constător din 5 odăi, cu licență de beuturi, pe timp de 5 ani prin licitațiune publică, care se va ținea în 2 August a. c. la 3 oare p. m. în cancelaria comunală.

Prețul strigării 1500 cor. Vadiul 10%. Condițiunile de licitare se pot vedea la aceasta primărie în oarele oficioase.

Sadn, la 17 Iulie 1911.

Primăria comunală.

Localul de crișmă și prăvălie

din Cârnești (Kernyesd, comitatul Hunyad) împreună cu toate superedificatele aflătoare acolo și grădina aflătoare în dosul grajdului, cari formează proprietatea Bisericii greco-catolice din loc,

să dă în arândă prin licitare

aceluia care va da mai mult, pre timp de 3 ani, începând din 10 Octombrie st. n. a. c.

Licitația sa va ținea Joi în 17 August st. n. la 2 oare după amiază, în cancelaria parochială din Cârnești.

Prețul de strigare e 900 (nouă sute) coroane anual.

Doritorii de a arândă acest local, vor avea să ia parte în persoană la licitație sau să facă oferte în scris, până în ziua licitației, la subscrișul, depunând vadiu de 10% a sumei oferite.

Arândă anuală să va solvi în 2 rate semestrale anticipative.

Condițiuni mai amănunțite să dau verbal la subscrișul.

Notez că aceasta e singura crișmă și prăvălie în comună, care are la 900 locuitori.

Poșta, telegraf, telefon și stațiune la calea ferată Hașag—Caransebeș, în loc.

Cârnești (Kernyesd), la 18 Iulie 1911.

S. Ivinus P. Barbescu

preot gr-cat.

69 75—

KALODONT

PASTĂ DE DINȚI ȘI APĂ DE GURĂ

de vânzare la:

PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

Să caută

un mașinist la o mașină de imbiatit cu aburi. Informațiuni se dau la administrația „Foi Poporului“.

220 1-2

Prețul bucatelor

In Sibiu la 18 Iulie st. n.:

Orzo	Cor. 15,40 până 17,—	de hectolitru
Alăună	—	—
Ovăs	7,60	8,40
Cucurata	9,—	10,40
Cartof	3,—	3,50
Fasole	—	—
Prână Nr. 3	86,60	85,60 la 100 chilo
" 4	86,80	85,80
" 5	84,00	84,60
Alăună	170,—	160,—
Unsoare de porc	180,—	162,—
Sân brut	40,—	50,—
Sân de lumini	72,—	80,—
Sân de lumini topit	94,—	94,—
Săpun	55,—	55,—
Pân	4,—	5,—
Lemne de foc replitite	7,70	8,— la met. cub
" " plătite	6,70	7,00
Spirt rafinat	1,80	1,85 la litru
Spirt ordinar	1,78	1,80
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,82 până 2,—	la chilo
" " friptură	2,—	2,40
" " vitel	1,20	1,80
" " porc	1,82	2,—
Orz. 10 bucăți	—,57	—,67
Un pășar de miel	—	—
Carne de cal	—,80	1,20

In Budapesta in 19 Iulie st. n.

Orzo de Tisa 78 chilo	Cor. 11,52 până 11,67	la 50 chilo
" " 79	11,64	11,77
" " 80	11,72	11,81
Alăună	88,—	8,80
Orz	—	—
Ovăs	9,40	9,70
Cucurata nou	7,35	7,45
Unsoare de porc	Cor. 172,— până 176,—	la 100 chilo
Alăună	148,—	168,—
Sămânță de lăptăș C. 148,—	până 190,—	la 100 chilo
" " trifoiu	116,—	148,—
Fusci înghețate pentru untură C. 1,60	până 1,67	la chilo
" " carne	1,60	1,80
Vitel	—	—

Prețul banilor in 18 Iulie n.

	cumpărare	vânzare
Galbeni	Cor. 11,27	11,57
100 Lei, hârtie	94,70	95,10
100 Lei, argint	95,—	94,70
Libre turcești, aur	21,45	21,65
1 tunz sterlingi englezești	29,82	24,02
100 marea, aur	117,—	117,46
100 " hârtie	117,—	117,45
Napoleon	18,84	19,02
100 Rouble rusești, hârtie	252,50	258,75
100 " argint	242,—	245,—

Se caută un morar

pentru o moară de bezin, pe lângă condiții avantajoase. Doritorii să se adreseze la Nicolae Ittu, in Cinade (Szászcsanak), comitatul Alba de jos. 224 2-2

Un gramofon

cu 16 plăci mari duble, să afie de vânzare. Informații la administrația „Foi Poporului“.

Casă de vânzare.

Casa din Sibiu, strada Bruckenthal Nr. 13 e de vânzare. Eventual o locuință mare și frumoasă de inchiriat cu 1 Octombrie 1911. 223 2-3

Amănunte la proprietarul Reissenberger, Piața mare Nr. 22.

Căsătorie.

Un tinăr român, funcționar dela sat — cu drept de penziune — și de prezent are un salariu de 1400 Cor. anual, caută de soție o fată bine crescută, frumoasă, care se aducă eventual și ceva zestre. Religiozitatea nu hotărăște. 105-1

Epistolele sunt a se adresa sub „Merisor“ la administrația „Foi Poporului“.

Casa de păstrare (reuniune) in Săliște.

Primește depuneri spre fructificare fără anunț cu 4%, pe lângă anunț cu 4 1/2%, iar depuneri mai mari cu 5%. Depuneri și ridicări să pot face și prin Casa de păstrare postală. Darea de camete o plătește institutul.

Acoardă împrumuturi:

pe cambii 201 3-20
pe ipotecă replătibile în rate sau în anuități
pe obligațiuni cu cavenți
ca credite de Cont-curent pe lângă asigurare hipotecară sau hârtii de valoare (acții și efecte publice).
Dobânda variază între 8% și 6% după mărimea împrumutului și asigurarea oferită.

Schimbă adecă cumpără și vinde ori-ce fel de monede străine cu cursul zilei. **Direcțiunea.**

Toate în lume se scumpesc!

pânea, carnea, chiria casel, — numai păpuții și chetele eșecutate în atelierul lui

Vasile Ban la „Cisma roșie“

după cum se numește prăvălia lui, se ieftinesc 161 9-

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălțăminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lifera păpuți buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.

VASILIE BAN SIBIU, Strada Ounei (Burgergasse) Nr. 7. Casa proprie.

Dumineca deschis până la 10 oare înainte de amezii. COMANDELE DIN AFARĂ SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PÂNĂ ACUM.

Tot felul de tipărituri moderne

execută ieftin, grabnic și conștientios

„Tipografia Poporului“

SIBIU

strada Măcelarilor Nr. 12.

Pentru ori-ce ocazie

se afie

DIFERITE ILUSTRATE FRUMOASE

in mare alegere și cu diferite prețuri.

TOT FELUL de BILETE de VIZITĂ

in cel mai modern stil.

HARTIE de EPISTOLE

in diferite prețuri și calități.

BILETE de CUNUNIE

dela cele mai simple până la cele mai fine.

Serviciu solid, prompt și conștientios.

PRIMA FABRICĂ

transilvană ces. și reg. privilegiată de

Casse de fer și oțel și lăcătușerie de artă și construcție

instalată cu forță electrică 11 16-30

E. PURECE, Sibiu—Nagyszeben
Strada Faurului (Schmiedgasse) Nr. 19.

Cataloge de prețuri gratis și franco.

Prețuri moderate.

Prima referințe.

Birou de informații.

Cunoscând multe lipsuri ale publicului românesc din provincie, m'am hotărât să deschid în Budapesta birou de informații și

Agentură Românească.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministere și la alte foruri, orice informații comerciale și în general în orice cauză dau în răstimp de 2-3 zile ori și cui, rezolvând toate chestiile în modul cel mai cinstit.

Urgitez rezolvirea petițiilor. Vorbesi în persoană cu referentul cauzei și rog rezolvire favorabilă

Fac tot felul de mijloci comerciale și comanda.

Prețuri moderate, serviciu prompt, informații detaliate.

La aviz aștept la gară.

L. Olariu,

Budapest, Lajos utca No. 141, III/19.

În America unicul **Depozit de cărți românești** este **Biblioteca Română în New-York**

65 St Marks Place.

145 12-

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Canada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituții române care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în România și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente muzicale; fonografe, gramafoane, plăci și tuburi cu cântece românești, ceașornice de tot felul, giuvaerice, mașini de scris, preparațiuni farmaceutice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogul se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adăugând marcă pentru răspuns. — „Biblioteca Română“ primește și mijloace și trimiterea de abonamente pentru „Foaia Poporului“.

Cel mai mare succes:

Peste 1000 garnituri de treerat cu motor în circulație

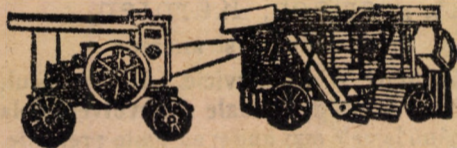
Vestitele garnituri de treerat cu motor

dela renumita fabrică de motoare

Kállai LAJOS

Budapest, Gyár-utca 28

să recomandă tuturor economilor pe lângă garanță deplină ca cele mai bune.

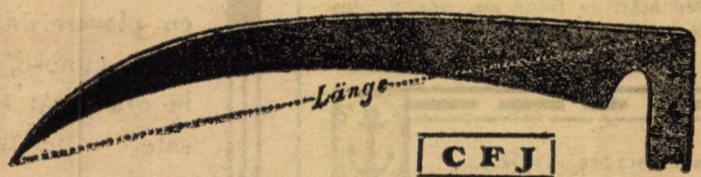

Invinge peste tot locul. | Catalog principal gratis.

Intre toate motoarele existente recunoscute ca cele mai simple.

162 10-25

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

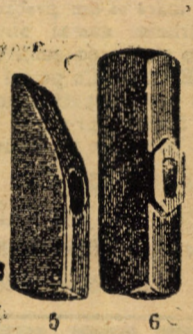
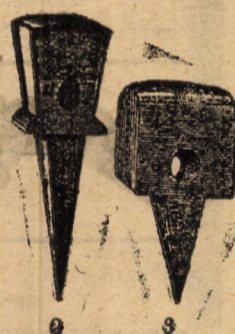
Clește de marcat oile 1 buc. C. 4-12

Coase	Lungimea	70	75	80	85	90 cm.
1 bucată	C.	1.60	1.60	1.60	2.-	2.-

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, cu schimb orice coasă provăzută cu semnul [CFJ] care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea a fost bătută și întrebunțată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. În decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

Clește americane pentru botul porcilor 1 buc. C. —.80
100 de inele la ele C. —.70

La cumpărare de 10 bucăți se dă o bucată pe deasupra!

Nicovale pt coase Forma fig. 2 3 1 buc. C. —.80 —.80

Ciocane pentru coase Fig. 5 à 250 300 Fig. 6 à 350 grame 1 buc. C. —.70 —.80 —.85

Țitoare de coase Nr. 4, 1 bucată C. —.18

Nicovalele și ciocanele pentru coase se vând fiecare bucată sub garanță. Fiecare bucată care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale, să schimbă.

La nicovalele și ciocanele pentru coasă să fim atenți la insigniul meu comercial scutit în lege.

CFJ

Aceste coase cu insigniul [CFJ] și uneltele de bătut coasa garantate să mai afă la următoarele firme: Abrud: Teofil Faur, Ioan Manovits. Albae: Romul Todea, Onez, Ioan Czuzk. Agărbicui: Johann Schuller. Agnita: Buder Gunne Filiale, Johann K. Schuller. A-Iulia: Depozitul Carol F. Jickeli. Apoldul-mare: And. Glatz, W. Roth, Andreas Eder. Avrig: Gustav A. Reschner, Albert Kisch. Bărbant: Dumitru Dădărlat. Benic: Nicolae Frâncu. Berghiu: Nicolae Ionașiu. Bicz (Gyergyó): Lanczet Gizela. Boleciu: Martin Willesch, Fritz Knall. Bradu: Fritz Kisch. Bucardea-Grănoasă: Chirilă Borza. Căcova: Oaniul Iosof. Căța: Fritz Knall. Cărța: Moritz Lesmann. Cămpeni: Aurel Ioanele, Const. Gh. Bolog, O. Iea George. Cărtoge: Nicolae Triffa. Cetea: Costea Aleman. Cincul-mare: Laniel G. Andee Cincul-mic: Johann Simion Ciora. Simion Socaci Căsnădie: Mih. Mathias, Konsumverein, Johann M.-sch. Căhalm: Karl Falk. Cristian: J. G. Conerth. Cugir: Johann Unh. Căstălan (Măcești): Ioan Iván. Cătu: Todor Mocan, Dumitru Posa. Dicea: Petru Poiana. Dobărea: Thomas Bachmann. Erneul-mare: Izrael Adolfiné. Feneș: Lorenz Ferencz. Făgăraș: Karl König. Frâna: Josef Schuster. Găda-de-sus: Ilie Iuga. Galda-de-jos: Ioan Reci. Gurariului: Ioan Tristiu, Ioana Tristiu. Hăpria: Ioan Lazar. Henig: Ioan Mielăus. Hașag: Daniel Ungar. Husăan: Michael Simoni. Jidveiu: Johann Orendi, Samuel Wachsmann. Loamăș: Moritz Klein. Lopadea-română: Ilarie Iosof. Măreure: Karl Kadebo. Mihăiț: Klein Markus, Arsenie Floarea. Noerichiu: Alfred Römer, Georg Buchholzer. Noul românesc: Arnold Lesman. Oena-Sibiului: Avram Savu, Stoia Ioan Pre-up. O-Cărtăsoara: Ioan Scorobetu. Ojedea: Mihály Kutscher. Orlat: Loloi Simion, George Baciu. Poiana: Ioan Băzdog. Poiana (Nyirmezó): Nicolae Floas. Păunul-de-sus: Ilie Voșan, Ioan Nicoară, Pavel Romanitan. Păunul-de-jos: Reisz Samon. Răhău: Luca Stora. Răhău: Andreas Nemenz. Roșia-mont.: Mold van Gyuláné. Săsaș: Julius Kerekes. Săliște: Dumitru Roșca Căpitanu. Săntimbru: Dumitru Roșca. Sărtășoara: Paraschiva Costea. Sebeșul-mare: Johann T. Gross. Seica-mare: S. G. Theil, Julius Everth. Seica-mică: Johann Brantsch. Selimbăr: Milca Irimie. Slimnic: Fridrick Keul Spring. Nicolae Stoia. Sipoș Gyula. Șorostin: Elekes Lejos. Șona: Josef Graef, jun. & Victor Romărtin. Franz Seibal, Samuel S. hmiect. Streza-Cărtășoara: Ioan Stopu. Teiuș: Gerő Székelyvidy. Trăscău: Kloeza János. Tilița: Vasile Juga. Ungureii Mathias Stefan. Zlatna: Trajan Baica.

Țitoare pentru cuți de coasă, emailate pe din lăuntru și pe din afară, 1 bucată C. —.42 și suflate cu zirk, foarte durabile, 1 buc. C. —.40. Cuți de coase dela 10 fl. în sus, în asortiment bogat, 1 buc. C. —.40. Cuți de bergamo albastre negre, insigniul [CFJ] 1 buc. C. —.80. Coșde de coase, pentru coase de cereale, 1 bucată C. —.96. Greble de fer pentru coase de cereale, de șirofat pe coadele simple de coase de lemn, 1 bucată C. 1.40. Țeve de gătlej contra umflării vitelor, pentru vite Cor. 6.—, pentru viței Cor 5.50.

172 9-

Ludovic Ferencz,

CROITOR DE BĂRBAȚI

SIBIU, strada Căsnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stoffe de vară

în mare asortiment

noutățile 59 28 -

sosite chiar acum, pentru haine de bărbați stoffe englezești, franțuzești și indigene, din cari se execută după măsură cele mai moderne vestminte precum: Sacko, Jaquete, și haine de salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noutățile de stoffe pentru pardisiuri și „Raglam“, cari se află totdeauna în deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit a atrage deosebita atențiune a On. domni preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rînd complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articli de uniformă, după prescripție croitura cea mai nouă.

Mare succes

su inseratele in „Foia Poporului“, unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindenea, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foia Poporului“ este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arandări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuratice sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOIA POPORULUI“.

500 Coroane

plătesc celui-ce ar mai căpăta vre-odată durere

de dinți ori li va mirosi gura după-ce va folosi apa de dinți a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed Bartilla-Winkler Viena 191. Sommergasse 1. In Sibiu; în farmaciile: în Piața mare 10; în Piața mică 27; strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița Oenei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gușteriței și str. Cisnădiei. In Bistrița: farmacia lui Herbert. Bebeșul-săseșe, farmacia Lederbilger; Sighișoara: farmacia lui Ligner.

Să se ceară prețințdenea apriat apa de dinți a lui Bartilla. Denunțări de falsificări vor fi bine plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimite 3 sticle cu 5 cor. 80 fl. franco 56 6—

Marca de scutare: „ANKER“

Liniment. Capsiei comp.
Licențiat pentru
Anker-Pain-Expeller

este un leac de ceață valoare de mult, care să folosește de mulți ani cu fricțiune sigură în podagră, reumatism și reuăli.

Atenție. Din cauza falsificărilor de puțnă valoare să fim precauți în cumpărare și să primim numai articlile originale în garul cu marca de scutare „Anker“ și cu numele Richter. Cu prețul de 80 fl., C. 1-40 și Cor. 2 — să capată aproape în toate farmaciile. Depozit principal la local. Török, farmacist în Budapesta.

Farmacia lui Dr. Richter la
„Leul de aur“ în Praga. ::
Șoseauă Elisabeta Nr. 8 anu.
Expediție silnică. 298 49-42

MASINILE DE SNOAT TRIFOI
CUMECANISM DE CURATIT SIMPLU SI DUPLU
LARGIMEA TOBEI PANA LA 650% 1250%
MANABIL CUMASINA DE VAPORI, MOTOR SI VARETEI

MASINA BREVETATA UNITATE UMBLATIT DES NODAT SECURATIT TRIFOI

PRETURI EFINE CON DITIUNI DE PLATA DVANTAGIOASE CATALOG TRIMETE LA DORINTA GRATIS

FIRMA Szücs ÖDÖN BUDAPEST
VI. NAGYMEZŐ-UTCA 66.

159 8-10

Este? Tata mi-a permis. Sunt numai învâltori de cigarete JACOB-ANTINICOTIN.

Atenție! Veritabile numai în cutii mici de cigarete cu numele Jacobl. 38 23-26

CAROL GÜRTLER
lăcătuș de artă și construcții
Sibiu, strada Gușteriței Nr. 26

recomandă onoratului public interesat **atelierul seu**, unde se eșecută tot felul de lucrări ce se țin de bransa lăcătușeriei.

Afară de aceea la mine se află totdeauna în depozit **cupatoare** de ori-ce mărime și cu diferite prețuri. 48 21-52

Berea albă și neagră
din
Bereria dela Trei-Stejari
in SIBIU
este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orase cât și la sate. 107 16—

REGISTRIERTE SCHUTZMARKE

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțese mereu.

Prima fabrică de arme din Ferlach
PETER WERNIG
Societate cu capital limitat, Ferlach, Kärnten,
recomandă produsele sale recunoscute ca fiind de prima calitate și anume:

Puști de vânătoare și de serviciu, de tot felul, încercate de cătră autorități, Pistoale și Revolvere dela cele mai simple până la cele mai fine și cu toate prețurile.

Cea mai mare putere de penetrațiune.

Se fabrică arme după dorință și speciale; se fac reparațiuni și prefaceri de tot genul și foarte solid, cu prețuri ieștine.

Depou bine asortat cu requisite pentru vânătoare și cu toate obiectele în legătură cu aceasta.

La cerere se expediază prețul-curent ilustrat gratis și franco. 44 12-12

AVISO!
PRĂVĂLIA DE HAINE
pentru dame și domni

Josef Schlesinger 198 6—
Piața mare Nr. 22 se află dela 20 Iulie 1911 în
Strada Cisnădiei Nr. 31

Până la mutare vând toate hainele pentru dame și domni **cu prețuri foarte scăzute.**

TRIUMPH-SPAR-HERDE

Cuptoare „Triumph“
in toate mărimile și diferitele execuții.
Marca „TRIUMPH“ patent
Catalog se trimite la dorință gratis și franco.

Triumph-Werke Ges. m. b. H.
fabrică de cupatoare și sobe 200 6-25
WELS, Oberösterreich (Austria-de-sua)
Reprezentant în Sibiu:
JOSEF JIKELI, strada Cisnădiei 47.

Piese de teatru

de **Emanuil Suciu**

potrivite pentru a fi reprezentate la sate:

- "Nunta Țiganului" comedie originală într'un act, scrisă în versuri, prețul . . . . . 60 fil.
 "Au plecat la târg" dialog comic . . . . . 30 fil.
 "Țiganul în căruța" dialog comic scris în versuri ediția a III-a . . . . . 20 fil.
 "Țiganul cătană" comedie originală într'un act, scrisă în versuri ediția a III-a prețul . . . . . 30 fil.

Să pot procura dela "TIPOGRAFIA POPORULUI" din Sibiu precum și dela autor în Magareiu u. p. Bürkös (N.-Küküllö vm.) trimiteți prețul înainte, plus 5 fil. pentru poștă după un exemplar.

Scoabe și alte unelte

pentru zidiri 192 4-4

fabricat bun, se află în depozit în cantitate mare și ieftine la

ANDREAS RIEGER în Sibiu.

Listă de prețuri se trimite la cerere gratis și franco.

Vinuri de masă escelente,

litra cu 52 și 60 fileri la cumpărare de cel puțin 50 litre ofere negustoria de vinuri

57 27-

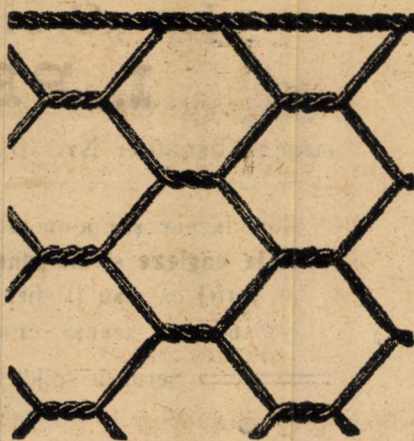
JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Ureului 20.

Pe nimic un aparat de fotografat

primește ori cine, execuție precisă, 4x4 cm. mărime, cu care se poate îndată fotografia fără a avea cunoștințe deosebită, pe lângă comandarea sculelor complete, ce trebuie să apară, dimpreună cu școala de învățat și fotografie de probă, se trimite contra rambursă de numai Cor. 1.80 **Leop. Schaechter**, Wien 104-XVI/2 Lerchenfeldergürtel 5/140.

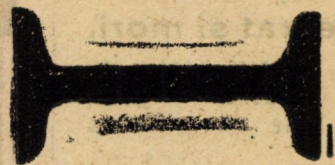
Împletituri de sârmă

cu ochiuri în ori ce mărime și grosime a sârmei, pentru tot felul de închisori. 113 16-32

Portland și Romancement

de Brașov și Benciner

Pentru zidiri

Traverse

Stucătură de trestie.

Împletitură „Bacula“

Materialul de zidit în viitor. Ieftinește orice zidire. :

Fier de Cădstr în rude, fier modelat, fier în rude și fier de încheșlat în 600 profile și dimensiuni se află în depozit.

TEVI

de fier covăcit și fier turnat precum și Fittings

Pumpe pentru fântâni și alte industrii
Stredel de găurit pământul și la fântâni.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Atelier de curelărie, șelărie și coferărie

ORENDT G. & FEIRI W.

(odinioară Societatea curelarilor.)

Strada Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.

Magazin bogat în articole pentru căroțat, călărit, vânat, sport și voiaj, poclăzi și procovături, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie cu prețurile cele mai moderate. Curele de mașini, curele de cusut și legat, Sky (vârzobi) permanent în depozit. 62 14-

Toate articolele din branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.

Liste de prețuri, la cerere, se trimit franco.

Comande prin poștă se efectuează prompt și conștientios.

Mare depozit de hamuri pentru cai dela soiurile cele mai ieftine până la cele mai fine, coperitoare (țoluri) de cai și cofere de călătorie.

Frații Gömöri

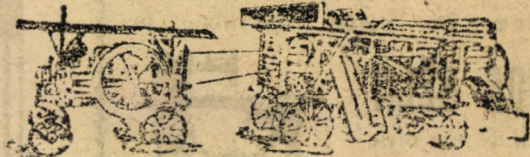
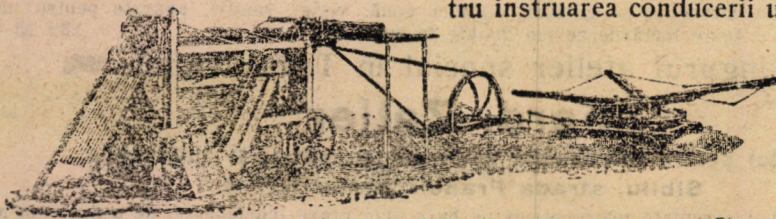
Magazin dela fabrică pentru mașini economice

Budapesta, IX., Boráros-tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek in Blansko.**

NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îmblătit cu motor în timpul de acum. Pentru instruirea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un montaj.

Construcția cea mai nouă.

83 19-52

Mai departe recomandăm economilor mașini de sămănat, construcția cea mai nouă, tăvăluguri pentru sdrobitul pietrișului și tot felul de mașini economice, apoi mașini pentru fabricarea de cărămidă, țiglă de coperit, țiglă de ciment pentru coperit, alte mărfuri de ciment, precum și forme de fier pentru fabricarea de țevi de ciment și țevi la fântâni și mașini pentru spargerea pietrii.

Vârtejuri de îmblătit și curățit, cari merg foarte ușor, cu întocmirea în formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a 3-4 cai, foarte ușor se poate îmblăti.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe speșele noastre, prin

ceea-ce cumpărătorii cruță proviziunea gentului, ajung deci mai ieftin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin firma **FRAȚII GÖMÖRI**, au fost bine primite preste tot locul și sunt recomandate cu căldură la toți economii.

Catalog și preliminar de speșe să trimite la cerere gratis.

Ferdinand Feldmann & Co.

casă de comerț

Budapest, VI. Andrásy-út 50.

Agentura principală a Primei Societăți Generală Ungară de Asigurare.

Imprumuturi pe acții dela institute de credit din provincie și pe alte hârtii de valoare neintroduse la bursă, pe lângă condițiile cele mai culante. Financierea și cumpărarea de farmacii cu drepturi personale și privilegii, împrumuturi pe amortizare și hipotecare, împrumuturi pe zidiri și funcționarilor, pe hârtii de valoare după cursul de bursă. Escomptează subvenții de stat și orașenești, precum și pe realități îngreunate cu dreptul de folosință și rentă.

Referințe de primul rang. Informațiuni scutite de taxă. 157 10-12

Correspondență în limba germană și maghiară. — Telefon 21-10.

Un băiat

din casă bună cu 2-3 clase gimnaziale sau civile află imediat aplicare ca **învățăcel** pe lângă condițiuni favorabile la Domnii **B. Popovits și Fil** în **Hățeg** (Hátzeg).

Important pentru proprietari de mașini de treerat și mori.

Tot felul de articli tehnici, pentru invențiuni fevi, mărfuri de asbest și gami, oleiuri de uns și unsori bune etc. livrează în calitate bună și ieftin

Andr. Rieger

prăvălie de fer în Sibiu.

Din țiglăria din Avrig

(Felek, comitatul Szeben)

oferim 70 19-20

Țiglă de cement

de prima calitate în diferite culori pe lângă garanție îndelungată.

J. Răduțiu & Comp.

Inseratele

numai atunci au valoare mare, dacă să răspundă pretenziunilor, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop să ofere îndeosebi inserarea în „FOAIA POPORULUI”.

Informații să dau și comande să primesc la administrația FOAIA POPORULUI.

Mașini de cusut pentru treburi casnice sau industriale, de cea mai bună fabricație.

biciclete și gramofonuri

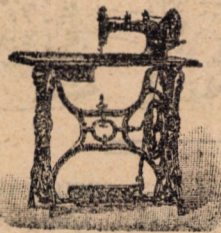
se pot cumpăra cu prețuri moderate și plătiți în rate favorabile la

BODOR BÉLA

magazin de mașini de cusut și biciclete în

Făgăraș

Str. Honvéd Nr. 11.

84 18-

In fabrica de Var din Orlat

se arde și expediază prompt zilnic, în mare și mic

renumitul

Var de Orlat

liber de piatră și șgură.

Preț moderat, serviciu prompt și real.

I. Banciu, Orlat

176 8-10

La „Croitoria Universală”

I. PETRASCU

strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIU. strada Cisnădiei Nr. 30.

Telefon Nr. 172.

Aduc la cunoștința onoratului public, că mi-au sosit cele mai nouă stoffe engleze și indigene pentru sezonul de primăvară și vară — astfel că stau la dispoziția on. public pentru a efectui ori-ce comande în branșa croitoriei după modelele cele mai nouă.

==== Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate. ====

Srijiniți industria română!

292 21-

Singurul institut de asigurare ardelean

„TRANSYLVANIA”

Strada Cisnădiei 5.

SIBIU

Strada Cisnădiei 5.

60 28-

recomandă

Asigurări împotriva focului

pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premiul recunoscut de cele mai ieftine, și în cele mai favorabile condiții, cum și

Asigurări asupra vieții

(pentru învățători și preoți români gr.-or. și gr.-cat. dela așezămintele confesionale cu avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plăti simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre (copii), pentru serviciul militar, și asigurări pe spese de înmormântare, mai departe asigurări de accidente corporale, contra infracției (furt prin spargere) și asigurări de pagube la apaducte.

Sumele plătite pentru pagube de foc până la finea anului 1910 . . . . . K 5 003,540 78

Capitale asigurate pe viață achitate 4.894 801-12

4 571,035-31

Starea asigurărilor cu foc K 119.839,992-

sfârșitul anului 1910 viață 11.020,266-

Fonduri de întemeiere și de rezervă 2.428,317-

Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit și se dau gratuit orice informații în birourile Direcțiunii, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.

Persoane versate în Acquisiții, cari au legături bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile.

Important pentru cumpărători și proprietari de motoare!

MOTOARE DE BENZIN

stabile, precum și locomobile pentru îmblățit, și pentru agricultură, construcție proprie probată, sunt de vânzare cu prețuri ieftine, direct dela producător. Pentru construcție se garantează. Se execută ieftin și conștient tot felul de reparaturi la motoare Düffel, motoare pentru oleu brut și benzin, sfredelire de cilindri, măciuci nouă, verigi, ventile, aparate pentru olei și aprins, precum și toate lucrările ce vin înainte la motoare. 139 13-

— Singurul atelier special în Transilvania —

Ferd. Zaller

Institut pentru construcție de motoare, mașini și automobile Sibiu, strada Franciscanilor Nr. 6.

Motoarele mele sunt executate foarte precis pe baza unei praxe îndelungate, de aceea sunt mult mai superioare altor motoare străine.

Carol F. Wultschner

mehanic

Sibiu, strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43.

==== Primul institut sibiian ====

278 19-

Cumpărări ocazionale!

Din cauza desfacerii totale a depozitului meu de mașini de cusut vând toate din depozit cu prețuri foarte scăzute:

Mașini de cusut pentru familia Singer A	dela C.	56	—	în sus
„ „ „ Ringschiff	„ „	90	—	„ „
„ „ „ pentru meseriași	„ „	120	—	„ „
„ „ „ Bogenschiff	„ „	80	—	„ „

==== Numai atât cât ajunge cele din depozit! ====